habitus

Gebiedsgerichte quickscan

Gemeente Nieuwkoop

habitus

Projectadviseur
Nick Stam MSc
nickstam@habitus.nl
0172-204060

Rapportage
Nick Stam MSc

Documentcode
NKOO2023-2-QS1-V4

In opdracht van
Gemeente Nieuwkoop

Contactpersoon opdrachtgever
dhr. E. Meijer

Opleverdatum
14 mei 2024

Kwaliteitscontrole
Benjamin Brandt BSc & Jelle Lips MSc

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport inclusief foto's is enkel toegestaan met toestemming van de eigenaar (de opdrachtgever) en onder vermelding van de bron.

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Habitus geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of door toepassing van adviezen. Onze algemene voorwaarden zijn hier in te zien. Onze privacyverklaring is hier te vinden. Een verklaring van onze documentcodes is te vinden op onze website.

Adres: Tolnasingel 3 / 2411 PV / Bodegraven
Kvk-nummer: 78391385 / **Btw-nummer:** NL861372669B01

www.habitus.nl

INHOUDSOPGAVE

Klik op de titel van een hoofdstuk om direct naar het betreffende hoofdstuk te gaan.

1. INLEIDING & ONDERZOEK 4

2. SMP-GEBIED 7

3. WERKWIJZE EN METHODE 9

4. LITERATUURSTUDIE 12

5. VERKENNEND VELDONDERZOEK EN POTENTIEBEPALING 14

6. VOORKOMEN EN BESCHERMDE FUNCTIES 18

7. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN 21

BRONVERMELDING 23

BIJLAGEN 24

1. INLEIDING & ONDERZOEK

1.1 Aanleiding

De gemeente Nieuwkoop wilt inzicht verkrijgen in de aanwezigheid van beschermde soorten in bebouwing binnen de gemeente. Met de toenemende verduurzaming van huizen wordt het essentieel om inzicht te krijgen in de aanwezige populaties van gebouwbewonende beschermde soorten binnen de gemeente. Door deze kennis kunnen de aanwezige populaties adequaat beschermd worden en waar mogelijk ook versterkt. Dit is zeer relevant in een tijd waarin verduurzaming een belangrijke rol speelt.

Om bovenstaande reden is de gemeente Nieuwkoop voornemens om een soortenmanagementplan (SMP) op te stellen. In een SMP wordt beschreven hoe er gedurende langere periode omgegaan dient te worden met aanwezige (beschermde) soorten en hun leefgebied met betrekking tot geplande activiteiten en ontwikkelingen. De te beschrijven onderdelen van een SMP zijn de ambitie en visie, een basisonderzoek, een mitigatie- en compensatieplan, een monitoringsplan en administratie, processen en coördinatie. Met een compleet SMP kan vervolgens een omgevingsvergunning aangevraagd worden bij bevoegd gezag.

Het basisonderzoek is een nulmeting voor de voorkomende (beschermde) soorten. De eerste stap is een gebiedsgerichte quickscan. Deze quickscan kan gebruikt worden om de vervolgstappen en uitvragen voor verdere nadere onderzoeken beter voor te bereiden. De gemeente Nieuwkoop heeft als ambitie om in de nabije toekomst het gehele basisonderzoek uit te voeren en heeft Habitus gevraagd voor de uitvoering van de gebiedsgerichte quickscan.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van het basisonderzoek, waar de gebiedsgerichte quickscan een onderdeel van is, is om te bepalen welke (beschermde) soorten en functies in het SMP-gebied voorkomen. Hierbij wordt het netwerk van de voorkomende soorten in kaart gebracht en de aanwezige kolonies, leefgebieden, nest- en verblijfplaatsen en andere (beschermde) functies vastgesteld. Van de voorkomende soorten wordt een indicatie gegeven van de omvang van de lokale populatie. Tevens worden de knelpunten voor de voorkomende populaties in beeld gebracht en wordt bepaald wat de effecten (positief en negatief) zijn van de voorgenomen activiteiten.

Toelichting op de afbeelding
Bebouwing in de dorpskernen geschikt voor beschermde soorten

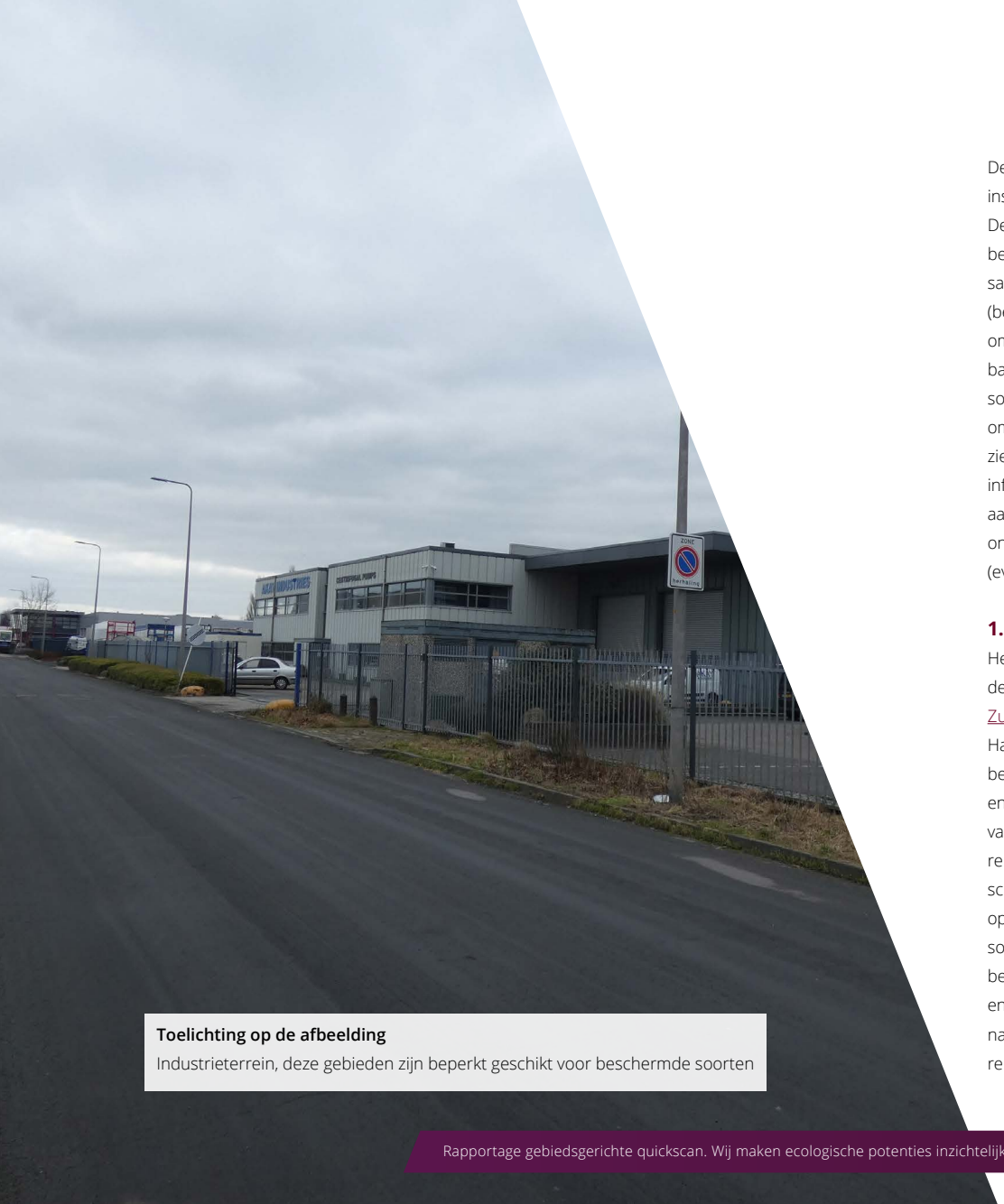

Toelichting op de afbeelding
Industrieterrein, deze gebieden zijn beperkt geschikt voor beschermde soorten

De gebiedsgerichte quickscan is een potentie-inschatting en verkenning van het SMP-gebied. De doelstelling hierbij is om de (potentieel) belangrijke structuren, leefgebieden, en potentiële samenhang van leefgebieden van verschillende (beschermde) soorten in kaart te brengen en om te bepalen welke soorten aanwezig zijn. Op basis van de resultaten wordt bepaald welke soortgerichte onderzoeken noodzakelijk zijn om de in het basisonderzoek gestelde vragen, zie bovenstaande alinea, te beantwoorden. De informatie verkregen uit de quickscan draagt bij aan het opstellen van de onderzoeksmethodiek, onderzoeksinspanning en de verdeling van (eventuele) deelgebieden.

1.3 Werkwijze

Het onderzoek wordt uitgevoerd op basis van de 'Richtlijn soortenmanagementplannen Zuid-Holland' (oktober 2023, omgevingsdienst Haaglanden). De gebiesgerichte quickscan bestaat uit twee onderdelen: een literatuurstudie en een verkennend veldonderzoek. Het doel van deze onderdelen is om de potentie voor de relevante beschermde soorten en functies in te schatten. Het literatuuronderzoek bestaat uit het opvragen van waarnemingen van beschermde soorten in de gemeente. Hierbij worden online beschikbare bronnen geraadpleegd (o.a. de NDFF en verspreidingskaarten) maar ook de lokale natuurwerkgroepen en andere partijen welke relevante gegevens in de gemeente hebben verzameld. Ook worden reeds uitgevoerde ecologische onderzoeken in de gemeente geraadpleegd.
Het verkennende veldonderzoek wordt uitgevoerd om een inschatting te maken van de geschiktheid en potentie van structuren en leefgebieden. Dit wordt vooraf al voor zover mogelijk met behulp van luchtfoto's en Google Streetview ingeschat. Het verkennende veldbezoek zal voornamelijk dienen ter controle van de inschatting én om de potentie van de onzekere locaties te bepalen.

1.4 Reikwijdte

De gebiedsgerichte quickscan is één van de onderdelen van het basisonderzoek. De andere onderdelen van het basisonderzoek betreffen het soortgericht onderzoek en een effectenbepaling. Deze onderdelen zijn niet opgenomen in voorliggend rapport. De gebiedsgerichte quickscan vormt de basis voor deze onderdelen. Een SMP en gebiedsdekkende vergunning kan in beginsel voor alle soorten worden opgesteld en voor alle soorten worden opgesteld en aangevraagd. Niet voor elke soort wordt echter een vergunning verleend. Het beschadigen en/ of vernietigen van kraamverblijfplaatsen van de laatvlieger en/of meervleermuis wordt bijvoorbeeld niet vergund. In de gebiedsgerichte quickscan wordt specifiek gekeken naar de soorten welke in het kader van verduurzaming kunnen worden verwond en/of gedood en waarvan nest-, rust- en verblijfplaatsen kunnen verdwijnen.

Het gaat hierbij om de huismus, gierzwaluw, spreeuw, huiszwaluw en de gewone- en ruige dwergvleermuis. Ook worden de andere vleermuissoorten meegenomen als de laatvlieger en de meervleermuis. Voor deze soorten kan wel een vergunning worden gekregen voor het (tijdelijk) verstoren van individuen en kleine verblijfplaatsen.

Soorten beschermd onder de Europese Habitatrichtlijn en de vogels met jaarrond beschermde rust- en/of verblijfplaatsen anders dan de eerdere genoemde soorten lenen zich vooralsnog niet voor een SMP-omgevingsvergunning. Voor deze soorten zijn tot op heden geen bewezen effectieve maatregelen bekend. Daarnaast is het mogelijk dat wegens de zeldzaamheid van de soort, of wegens intensieve benodigde onderzoeksinspanning, deze soorten makkelijk worden gemist of de aanwezige aantallen worden onderschat binnen de gemeente.

De ODH heeft specifiek benoemd dat voor de laatvlieger, meervleermuis, watervleermuis, baardvleermuis, kleine dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en de gewone grootoorvleermuis complicerende factoren van toepassing zijn. Er zal maatwerk benodigd zijn om deze soorten mee te nemen in een gebiedsdekkende omgevingsvergunning middels een SMP.

Het is echter wel van groot belang dat soorten die zich momenteel niet lenen voor een SMP-omgevingsvergunning wél meegenomen worden tijdens het basisonderzoek. Hiermee kan worden bepaald welke (beschermde) soorten en functies in het SMP-gebied voorkomen en kunnen deze belangrijke en kwetsbare functies en verblijfplaatsen gericht worden beschermd.

Vogels met een jaarrond beschermd nest zijn opgedeeld in verschillende categorieën, waarbij nesten van soorten van categorie 1 t/m 4 jaarrond beschermd zijn. Nesten van categorie 5-soorten zijn alleen jaarrond beschermd indien er geen direct geschikte alternatieven beschikbaar zijn gelijk in aard, omvang en kwaliteit. Om deze reden worden gebouwbewonende categorie 5-soorten als spreeuw en huiszwaluw meegenomen binnen dit basisonderzoek. Voor zowel spreeuw als huiszwaluw geldt dat de landelijke staat is beoordeeld als 'Zeer ongunstig' (Foppen, R & Vogel, R., 2022)

1.4 Criteria

Op dit onderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd door deskundige ecologen met een hbo of wo opleiding op ecologisch gebied, zoals, (toegepaste) biologie, dierecologie of bos -en natuurbeheer.
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk adviesbureau. Habitus verklaart hierbij geen enkel belang te hebben bij de uitkomst van het onderzoek. Ook heeft iedere vaste medewerker de ethische gedragscode ondertekend en beloofd hiernaar te handelen.
- Het onderzoek voldoet aan onze eigen proces- en kwaliteitseisen. Bekijk deze hier.

2. SMP-GEBIED

2.1 SMP-gebied

Het SMP-gebied betreft de gemeente Nieuwkoop en is gelegen in de provincie Zuid-Holland. De begrenzing van het plangebied is weergegeven in Figuur 1. De begrenzing van het plangebied betreft de gemeentegrens. De gemeente telt in 2023 ongeveer 29.500 (bron: https://nieuwkoop.incijfers.nl/) inwoners en heeft een totale oppervlakte van 9.019 hectare, waarvan 7.414 hectare land en 1.605 hectare water.

Dorpskernen

De gemeente Nieuwkoop bestaat uit de volgende dorpskernen: Nieuwkoop, Nieuwveen, Ter Aar, Korteraar, Langeraar, Noorden, Noordeinde, Noordse Dorp, Papenveer, Woerdense Verlaat, Vrouwenakker, Zevenhoven en de Meije. Binnen de dorpskernen zijn meerdere lintbebouwingen aanwezig. De dorpskern de Meije bestaat volledig uit lintbebouwing.

Bebouwing

Binnen de gemeente zijn 14.076 gebouwen aanwezig. Hiervan bestaan 11.824 gebouwen uit woningen. De gemeente Nieuwkoop heeft de verscheidene dorpskernen onderverdeeld in 4 wijken. De wijken zijn Nieuwkoop (Nieuwkoop, Noorden, Woerdense Verlaat en de Meije), Nieuwveen (Nieuwveen en Vrouwenakker), Ter Aar (Ter Aar, Korteraar, Langeraar en Papenveer) en Zevenhoven (Zevenhoven, Noordeinde en Noordse Dorp). In de wijk Nieuwkoop staan 4.938 woningen, in de wijken Nieuwveen, Ter Aar en zevenhoven staan respectievelijk 4.025, 1.702 en 1.159 woningen. Van de woningen bestaat 86,8% uit eengezinswoningen, de overige 13,2% bestaat uit meergezinswoningen.

De overige gebouwen hebben verscheidene functies. Het gaat om de functies bijeenkomst (5,6%), gezondheidszorg (3,2%), industrie (30,1%), kantoor (4,1%), logies (16,4%), onderwijs (0,3%), sport (0,8%), winkel (6,3%), meerdere functies (5,6%) en overig (27,5%). In de wijk Nieuwkoop staan 790 overige gebouwen, in de wijken Nieuwveen, Ter Aar en zevenhoven staan respectievelijk 290, 772 en 399 overige gebouwen.

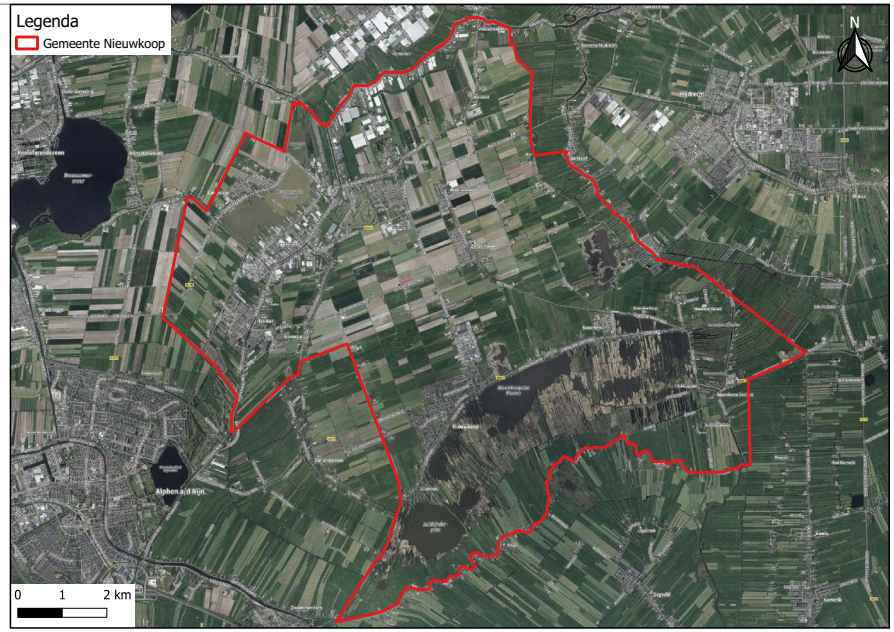

Figuur 1: het SMP-gebied is rood omrand en omvat de gehele gemeente (PDOK, 2023).

Van de aanwezige gebouwen met een geregistreerd energielabel heeft slechts 29,3% een energielabel van A tot A++++. Dit is lager dan het landelijk gemiddelde van 32,6%. De meeste woningen hebben een C-label. De overgrote meerderheid van de woningen is aangesloten op aardgas (90,5%).
Binnen de dorpskernen bestaat de bebouwing voornamelijk uit rijtjeshuizen met schuine daken (dakpannen). Binnen de kernen is hoogbouw slechts beperkt aanwezig. Buiten de dorpskernen bevinden zich gebieden met kassenbouw en industrie. Daarnaast zijn buiten de kernen veel vrijstaande boerderijen aanwezig.

Bedrijventerreinen, winkelcentra en wegen

Binnen de gemeente bevinden zich meerdere bedrijventerreinen. Dit kunnen bedrijventerreinen zijn waar meerdere bedrijven zijn bevestigd of het terrein van een enkel bedrijf. De grotere bedrijventerreinen bevinden zich bij de dorpskernen Nieuwkoop, Nieuwveen en Ter Aar.

Binnen de dorpskernen bevinden zich meerdere winkelcentra of panden met een winkelfunctie. Het gaat hierbij om kleinschalige winkelcentrum zonder hoogbouw. Grotere gebouwen met een winkelfunctie bevinden zich buiten de dorpskernen zoals de Intratuin buiten Ter Aar.

Binnen de gemeente bevinden zich geen snelwegen. De grotere wegen betreffen de N231, N460, N461, N462, N463 en de N446 welke onder andere de grotere kernen met elkaar verbinden.

Natuurgebieden

Binnen de gemeente bevinden zich meerdere natuurgebieden. Het grootste natuurgebied betreft het Natura 2000-gebied de Nieuwkoopse Plassen & de Haeck. Met een oppervlakte van 2.008 hectare beslaat het gebied een significant deel van de gemeente. Andere grotere natuurgebieden betreffen de Groene Jonker ten noorden van Noorden, het Ruygenborg ten oosten van Nieuwkoop en de Langeraarse Plassen.

Agrarisch gebied en kassenbouw

Het gebied gelegen tussen de kernen bestaat voornamelijk uit agrarisch gebied met veeteelt en akkerbouw. In het noorden en westen van de gemeente bevinden zich grotere gebieden met kassenbouw.

Landgoed

Tegen Nieuwveen is het landgoed Ursula gelegen. Op het terrein (40 hectare) wonen circa 450 mensen met een verstandelijke beperking. Op het terrein zijn meerdere gebouwen aanwezig omsloten met groen en oppervlaktewater.

Omgeving

Ten noorden van de gemeente is de gemeente Uithoorn gelegen, ten noordoosten betreft het de gemeente De Ronde Venen. Ten zuidoosten, zuiden en zuidwesten liggen respectievelijk de gemeenten Woerden, Bodegraven-Reeuwijk en Alphen aan den Rijn. Ten westen is de gemeente Kaag en Braassem gelegen. De gemeente Nieuwkoop grenst voornamelijk aan het agrarische gebied in de genoemde gemeenten.

Toelichting op de afbeelding
Kassengebieden, deze gebieden zijn beperkt geschikt voor beschermde soorten

3. WERKWIJZE EN METHODE

3.1 Literatuurstudie

De literatuurstudie bestaat uit drie onderdelen:

1. Het raadplegen van databanken;
2. Het raadplegen van eerder uitgevoerde onderzoeken;
3. Het raadplegen van betrokken partijen.

In onderstaande paragrafen wordt ingegaan op de methode van deze onderdelen. Het doel van de literatuurstudie is om inzicht te krijgen in welke data reeds bekend is binnen de gemeente Nieuwkoop. Om de uiteindelijk verzamelde data inzichtelijk te maken wordt de verkregen data weergegeven op kaarten. De focus van de data zal liggen op de soorten die zich kwalificeren voor het SMP, namelijk de gebouwgebonden soorten. Het gaat dan om de huismus, gierzwaluw, vleermuizen, en voor de volledigheid worden de gebouwgebonden categorie 5-soorten met zeer slechte staat van instandhouding ook meegenomen (spreeuw en huiszwaluw).

3.1.1 Raadplegen van databanken

Om inzicht te krijgen in het voorkomen van soorten binnen en rond het plangebied worden verspreidingskaarten van de zoogdiervereniging en SOVON geraadpleegd. Voor inzicht in waarnemingen van soorten wordt de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Deze databank combineert data van meer dan 100 andere databanken, valideert deze data en wordt dagelijks aangevuld met recente waarnemingen. De NDFF is daarom een zeer complete en betrouwbare databank. Hierbij wordt de data van de afgelopen 5 jaar geraadpleegd. Er wordt gekeken naar de waarnemingen binnen het plangebied en 1 kilometer buiten het plangebied. De volgende zoekopdrachten worden uitgevoerd:

1. Waarnemingen van beschermde soorten van de Habitatrichtlijn (Artikel 11.46 Bal) en Andere soorten (Artikel 11.54 Bal);
2. Waarnemingen van huismus, gierzwaluw, spreeuw en huiszwaluw onder de Vogelrichtlijn (Artikel 11.34 Bal);
3. Alle waarnemingen van de volgende losse soort(groep)en: huismus, gierzwaluw, vleermuizen, huiszwaluw en spreeuw.

Deze zoekopdrachten kunnen informatie verstrekken over waar bepaalde soorten voorkomen. Relevante data zal op kaarten weergegeven worden om inzicht te krijgen in waar al bekend is dat soorten voorkomen. Geen data betekent echter niet dat een soort daar niet voorkomt.

Toelichting op de afbeelding
Lintbebouwing geschikt voor beschermde soorten

3.1.2 Raadplegen van eerder uitgevoerde onderzoeken

Onderzoeksrapporten kunnen informatie verschaffen over de aanwezigheid van soorten in bepaalde wijken of gebieden. Daarom worden eerder uitgevoerde onderzoeken bekeken en relevante data hieruit wordt ook opgenomen in de kaarten. Er wordt kritisch gekeken of bijvoorbeeld soortgericht onderzoek voldoet aan de bestaande protocollen (Netwerk Groene Bureaus) en/of kennisdocumenten (BIJ12). Er is gekozen om alleen relevante waarnemingen over te nemen, namelijk nestwaarnemingen, verblijfswaarnemingen, gevonden essentiële vliegroutes en foerageergebieden en waarnemingen van zeldzame soorten. Indien er al een ontheffing verleend is of de gevonden nesten en/of verblijven al ongeschikt gemaakt zijn, is deze data niet meer meegenomen. De soorten zijn namelijk al verdwenen op die locatie en zullen al een ander onderkomen hebben gevonden.

De opdrachtgever verstrekt bij hun bekende en relevante natuuronderzoeken. Daarnaast wordt er via het internet gezocht op gepubliceerde rapporten. Er worden alleen rapporten geraadpleegd die niet ouder zijn dan 5 jaar, omdat deze data niet meer accuraat is. De aangeleverde rapporten bestaan uit quickscans, soortgericht onderzoek, activiteitenplannen en besluiten van het bevoegd gezag. Deze rapporten zijn geanalyseerd en bepaald of de data bruikbaar is voor dit basisonderzoek.

3.1.3 Raadplegen van betrokken partijen

Lokale (werkgroepen) en natuurverenigingen bezitten vaak over veel informatie over het voorkomen van bepaalde soorten in wijken of delen van gebieden. Het raadplegen van dit soort groepen of personen kan daarom zeer waardevolle data opleveren, en zorgt er tevens voor dat ze zich betrokken voelen bij het gehele SMP-proces. Daarom wordt vroeg in het basisonderzoeksproces contact gezocht met relevante partijen en/of personen, die mogelijk relevante natuurkennis hebben over de gemeente Nieuwkoop.
Binnen de gemeente Nieuwkoop zijn de IVN afdelingen van Nieuwkoop en Alphen aan den Rijn (richten zich op Ter Aar) werkzaam. Daarnaast wordt contact opgenomen met de Stichting Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland welke waarnemingen van vleermuizen verzamelt van onder andere gemeenten in Zuid-Holland. Er zal gevraagd worden of deze partijen personen interesse hebben in het delen van hun data. Met leden van het IVN wordt indien benodigd een fysiek overleg gepland. Overige partijen en/of personen wordt gevraagd of ze via de mail data kunnen aanleveren.

3.2 Potentie bepaling en verkennend veldonderzoek

In onderstaande paragrafen wordt de methode voor de potentiebepaling van gebouwgebonden soorten en verkennend veldonderzoek beschreven.

3.2.1 Potentiebepaling (bureauonderzoek)

Het doel van het basisonderzoek is om de potentie voor gebouwgebonden soorten te bepalen binnen de gemeente Nieuwkoop. Hieropvolgend kan in de voorbereiding van het soortgericht onderzoek bijvoorbeeld clustergrootte en onderzoeksinspanning bepaald worden. Omdat dit basisonderzoek op een zeer grote schaal wordt uitgevoerd, kan redelijkerwijs niet elk gebouw bekeken worden in een veldbezoek om de exacte potentie te bepalen, zoals bij een reguliere quickscan wel het geval is. Daarom worden de volgende aannames gedaan tijdens de potentiebepaling:

1. Gebouwen met dakpannen zijn altijd geschikt voor nesten van huismus en gierzwaluw en verblijfplaatsen van vleermuizen. De onderbouwing hiervoor is dat huismusnesten en gierzwaluwnesten voornamelijk gevonden worden in gebouwen met dakpannen. Verder hebben dakpannen veelal kieren, waar vleermuizen onder kunnen kruipen. Daarom is er besloten dat dakpanbebouwing altijd potentie heeft voor nesten van huismus en gierzwaluw en verblijfplaatsen voor vleermuizen. De huismus en gierzwaluw kunnen ook tot broeden komen in gebouwen zonder dakpannen, deze gebouwen worden echter minder geschikt geacht.
2. Gebouwen met openingen (stootvoegen, boeiborden etc) zijn geschikt voor verblijven van vleermuizen. De onderbouwing hiervoor is dat er niet met bijvoorbeeld een endoscoopcamera in elke spouwmuur van elk gebouw gekeken kan worden.
3. Er wordt geen onderscheid gemaakt in grootte van de openingen voor vleermuizen. De reden hiervoor is dat onderscheid maken in grote en kleine openingen niet realistisch is op zo een grote schaal.
4. Hoogbouw (4+ verdiepingen) met geschikte openingen zijn geschikt als massawinterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.
5. Industrieterreinen en gebieden met kassenbouw zijn beperkt geschikt voor beschermde soorten wegens het lage aanbod aan geschikte verblijfplaatsen en functioneel leefgebied. Gebieden met kassenbouw zorgen daarnaast voor veel verstoring middels het aanwezige licht.
6. Boerderijen in het buitenterrein worden geschikt geacht voor vleermuizen, huismus, spreeuw, huiszwaluw en gierzwaluw.
7. Trailerparken, campings en terreinen met woonboten worden uitgesloten van voorliggend onderzoek. Binnen deze terreinen zijn geschikte verblijfplaatsen beperkt beschikbaar. Daarnaast zijn de terreinen vaak niet vrij toegankelijk.

Toelichting op de afbeelding
Vrijstaande boerderijen geschikt voor beschermde soorten

De eerste stap in de potentiebepaling is om de potentie in te schatten vanaf de luchtfoto en met behulp van Google Streetview. Gebouwen met dakpannen zullen worden aangekaart als geschikt voor huismus, gierzwaluw en vleermuizen. Gebouwen met platte daken worden vervolgens met behulp van Google Streetview bekeken om te bepalen of open stootvoegen aanwezig zijn. Indien er openingen zichtbaar zijn, wordt aangenomen dat er een spouwmuur aanwezig is en deze gebouwen potentie hebben voor vleermuisverblijven. Deze gebouwen worden minder geschikt geacht voor de huismus en gierzwaluw. Bekend is dat deze soorten ook bij dit soort panden tot broeden kunnen komen waardoor ze ter plaatse niet kunnen worden uitgesloten. Andere type bebouwing wordt tevens met Google Streetview bekeken om te bepalen wat de potentie van het gebouw is.

Er zullen locaties zijn waarvan de potentie niet met zekerheid kan worden bepaald, bijvoorbeeld omdat deze niet zichtbaar zijn met Google Streetview en/of vanaf de luchtfoto niet bepaald kan worden wat voor type bebouwing het is. In dat geval zal deze locatie gemarkeerd worden als "onzeker" en deze zijn bekeken tijdens het verkennend veldonderzoek.

Het online bepalen van de potentie zal leiden tot een concept-potentiebepaling. Na het verkennend veldbezoek wordt indien nodig de potentiebepaling aangepast, en zal de definitieve potentiebepaling gemaakt worden.

3.2.2 Verkennend veldonderzoek

Het verkennend veldonderzoek vindt plaats na het bepalen van de potentie op basis van de luchtfoto en Google Streetview. Tijdens het verkennend veldonderzoek wordt er grofweg door het gehele plangebied heen gereden, worden er foto's gemaakt van bebouwing en wordt er ook gekeken naar groene en blauwe structuren (watergangen, bosgebieden, hoe groen een wijk is etc). Ook worden alle locaties waar de potentie tijdens het bureauonderzoek niet van te bepalen was bezocht. In het veld wordt er vervolgens bepaald wat de potentie is met betrekking tot gebouwgebonden soorten. Indien de potentie onzeker is, wordt er vanuit gegaan dat het gebouw geschikt is.

Tevens wordt er tijdens het verkennend veldonderzoek een controle uitgevoerd van de vooraf bepaalde potenties. In wijken met veel vergelijkbare bebouwingsstructuren (woonblokken, flats, etc.) wordt representatieve bebouwing bezocht ter verificatie van de bevindingen tijdens het bureauonderzoek.

4. LITERATUURSTUDIE

In dit hoofdstuk wordt de aangeleverde informatie van de geraadpleegde bronnen beschreven. De geraadpleegde bronnen zijn hieronder weergegeven.

- de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF);
- de verspreidingskaarten van de Zoogdiervereniging, SOVON en de Vogelbescherming;
- de lokale natuurwerkgroepen;
- reeds uitgevoerde ecologische onderzoeken.

4.1 Verzamelde informatie

In onderstaande paragrafen is per bron de verzamelde informatie beschreven. Bij het verzamelen van de informatie is gelet op de actualiteit, relevantie, betrouwbaarheid en accuraatheid van de gegevens. Per bron is de beoordeling hiervan beschreven.

4.1.1 Nationale Database Flora en Fauna

In de NDFF zijn recente waarnemingen bekend van verschillende soorten vleermuizen binnen de gemeente Nieuwkoop, namelijk: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en meervleermuis. De kaarten waar de spreiding van deze waarnemingen overzichtelijk wordt weergegeven is opgenomen in Bijlage 1A tot en met 1F. De waarnemingen uit de NDFF zijn afkomstig van de Jaarrond Tuintelling, losse waarnemingen vanuit waarneming.nl, waarnemingen van Waternet of uit protoculair onderzoek.

Van de soorten huismus, gierzwaluw, spreeuw en huiszwaluw zijn recente nestindicatieve waarnemingen bekend in de gemeente Nieuwkoop. De spreiding van deze waarnemingen over het gebied worden in kaarten overzichtelijk weergegeven in Bijlage 1G (huismus), in Bijlage 1H (spreeuw), in Bijlage 1I (gierzwaluw) en in Bijlage 1J (huiszwaluw). De waarnemingen uit de NDFF zijn afkomstig van de Jaarrond Tuintelling, losse waarnemingen vanuit waarneming.nl, waarnemingen van Waternet, Sovon en Natuurmonumenten of uit protoculair onderzoek.

Verder zijn binnen de gemeente Nieuwkoop recente waarnemingen bekend van overige soorten die beschermd zijn onder de Habitatrichtlijn (Artikel 11.463 Bal), namelijk: gestreepte waterroofkever, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, groenknolorchis, heikikker, noordse woelmuis, otter, platte schijfhoren en de rugstreeppad. Geen daarvan gebouwbewonende soorten.

Er zijn hierbij waarnemingen gebruikt van: Natuurmonumenten, Waternet, de Vlinderstichting en losse waarnemingen vanuit waarneming.nl of uit protoculair onderzoek.

4.1.2 Verspreidingskaarten

De verspreidingskaarten van de zoogdiervereniging, SOVON en verspreidingsatlas.nl zijn geraadpleegd om te bepalen of de soorten die zich kwalificeren voor een SMP voorkomen in de gemeente Nieuwkoop. Hieruit is gebleken dat de volgende vleermuissoorten voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, watervleermuis en meervleermuis. Daarnaast overlapt de verspreiding van de tweekleurige vleermuis en de baardvleermuis deels het zuidelijke deel van de gemeente. De gemeente Nieuwkoop valt daarnaast binnen het verspreidingsgebied van de huismus, spreeuw, gierzwaluw en huiszwaluw.

4.1.3 Lokale natuurwerkgroepen

De Nieuwkoopse afdeling van de IVN heeft aangegeven de waarnemingen te delen met SOVON en/of deze te plaatsen op waarnemingen.nl. Deze data is via de NDFF opgevraagd. Via de IVN afdeling van Alphen aan den Rijn zijn geen gegevens ontvangen.

De zoogdiervereniging heeft aangegeven voornamelelijk te beschikken over verouderde data (15 à 20 jaar oud). Wel hebben ze recente data betreffende twee verblijfplaatsen van de meervleermuis in de dorpskern van Nieuwkoop. Deze data is vertrouwelijk en gevraagd is deze niet te delen.

4.1.4 Ecologische onderzoeken

Binnen de gemeente Nieuwkoop is door Habitus meermaals in opdracht van de Woningstichting Nieuwkoop een nader onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van de huismus, gierzwaluw en vleermuizen. Deze onderzoeken zijn uitgevoerd in het kader van onderhoud en isolatie. De aangetroffen verblijfplaatsen zijn voor een groot deel reeds ongeschikt gemaakt in het kader van de uit te voeren werkzaamheden. Uitzondering hierop is het onderzoek uitgevoerd in 2023 (Habitus, WSNK2023-2, 14 december 2023). Binnen het onderzoek zijn meerdere nestplaatsen van de huismus, spreeuw en gierzwaluw aangetroffen. Daarnaast zijn meerdere verblijfplaatsen van de gewone- en ruige dwergvleermuis en de laatvlieger aangetroffen. De data is opgenomen in de tekeningen in Bijlage 1.

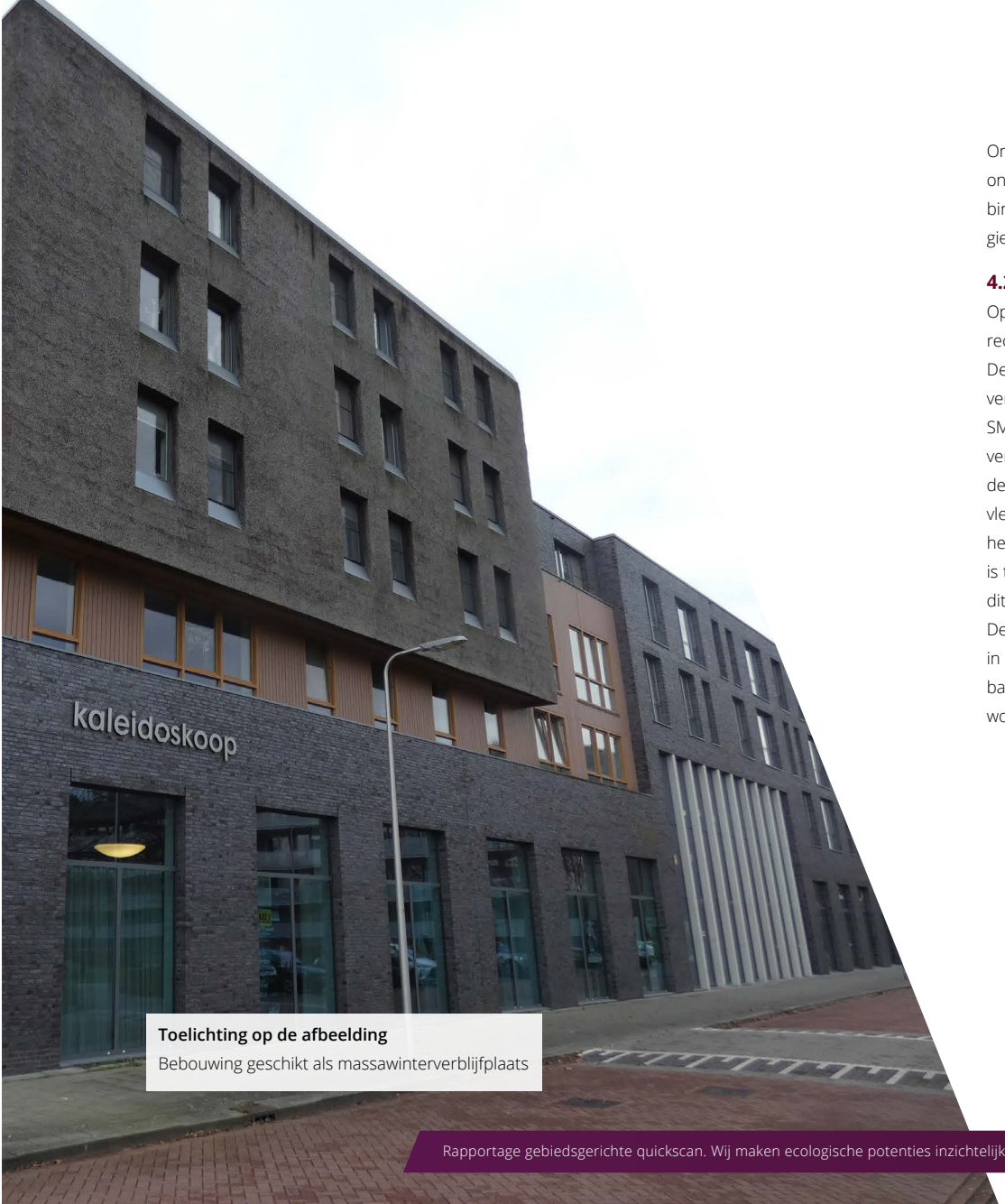

Toelichting op de afbeelding
Bebouwing geschikt als massawinterverblijfplaats

Ondanks dat de nest- en verblijfplaatsen reeds ongeschikt zijn gemaakt maken de geraadpleegde onderzoeken wel duidelijk dat de gewone- en ruige dwergvleermuis en ook de laatvlieger veel voorkomen binnen de dorpskernen. Daarnaast is bekend dat binnen de dorpskernen veel nesten van huismus, gierzwaluw en spreeuw aanwezig zijn. In de bronnenlijst zijn de geraadpleegde onderzoeken aangegeven.

4.2 Conclusie literatuurstudie

Op basis van de verzamelde gegevens door uitvoering van de literatuurstudie zijn kaarten gemaakt waarop recente waarnemingen (van de afgelopen 5 jaar) van gebouwbewonende soorten staan weergegeven. Deze verspreidingskaarten staan weergegeven op de tekeningen in Bijlage 1. Op basis van deze verspreidingskaarten kan worden bekeken waar waarnemingen van soorten die relevant zijn voor een SMP bekend zijn. Deze verspreidingskaarten bieden overigens geen volledig beeld van de daadwerkelijke verspreiding van de betreffende soorten binnen de gemeente. Uit de verspreidingskaarten van SOVON, de Zoogdiervereniging en verspreidingsatlas.nl blijkt dat aanwezigheid van soorten als tweekleurige vleermuis en baardvleermuis wel worden verwacht, ondanks dat deze soorten niet volgen uit de data van het NDFF, lokale natuurwerkgroepen en eerder uitgevoerde onderzoeken. Ook de kleine dwergvleermuis is te verwachten binnen de gemeente. Een verklaring voor het missen van deze soorten in de data is dat dit relatief zeldzame en/of niet makkelijk te inventariseren soorten zijn. Hierdoor worden ze snel gemist.
De gemaakte verspreidingskaarten in de bijlage vormen handvatten om te bekijken waar in de gemeente in ieder geval beschermde functies van relevante soorten redelijkerwijs verwacht kunnen worden. Op basis hiervan kan bijvoorbeeld clustergrootte of onderzoeksinspanning voor het SMP-onderzoek bepaald worden.

5. VERKENNEND VELDONDERZOEK EN POTENTIEBEPALING

In dit hoofdstuk worden de bevindingen uit het verkennend veldonderzoek beschreven. Op basis van de bevindingen wordt een potentiebepaling voor de beschermde soorten opgesteld.

5.1 Bevindingen verkennend veldonderzoek

In onderstaande paragrafen is een inschatting van geschiktheid en potentie van de in de gemeente aanwezige structuren en leefgebieden gegeven. Daarnaast is de bereikbaarheid en overzichtelijkheid van het SMP-gebied beschreven. In Bijlage 2 zijn de relevante gegevens opgenomen.

5.1.1 Potentie gebouwen

Tijdens het verkennend veldonderzoek is grofweg door de gehele gemeente Nieuwkoop gereden om de potentie voor gebouwgebonden beschermde soorten te bepalen of te controleren, afhankelijk van of dit al via luchtfoto was bepaald. Van deze resultaten is een potentiekaart gemaakt en deze is weergegeven in Figuur 2 en 3. Van vergelijkbare eenheden is bepaald wat de potentie is voor vleermuizen, huismussen, gierzwaluwen en broedvogels (zonder jaarrond beschermd nest). De volgende type eenheden is veelal aangetroffen:

- Rijtjeshuizen met dakpannen, de dorpskernen bestaan voornamelijk uit dit type bebouwing. Binnen de dorpskernen zijn sporadisch ongeschikte gebouwen aanwezig voor de beschermde soorten. Gezien de beperkte mate waarin deze voorkomen zijn deze niet weergegeven in de potentiekaart;
- Woningen in lintbebouwing, betreffen voornamelijk huizen met dakpannen. Lintbebouwing wordt gedefinieerd als bebouwing waar, naast het aanwezige lint van bebouwing, geen aansluitende gebouwen aanwezig zijn. Lintbebouwing ligt dus per definitie buiten de dorpskernen;
- Vrijstaande boerderijen (voornamelijk met dakpannen) en eventueel schuren op het terrein. Niet elke vrijstaande boerderij heeft momenteel nog een agrarische functie;
- Gebieden met kassenbouw. Bij de kassen zijn vaak woningen aanwezig met dakpannen en eventueel schuren.
- Sporadisch is hoogbouw aanwezig welke geschikt is als massawinterverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis.
- Gebouwen opgebouwd uit voornamelijk staal en glas ter plaatse van de industrieterreinen. Sporadisch zijn woonhuizen of andere gebouwen met dakpannen of stenen muren aanwezig. Ter plaatse van Ter Aar is ook een groot pand met een winkelfunctie aanwezig welke ongeschikt is voor beschermde soorten.

5.1.2 Potentie leefgebieden

Vooraf aan het verkennend veldbezoek is met behulp van luchtfoto's een inschatting gemaakt waar in de gemeente potentieel belangrijke structuren aanwezig zijn voor de relevante SMP-soorten. Er is hierbij gelet op de aanwezigheid van foerageergebied en vliegroutes voor verschillende soorten vleermuizen. Aanvullend is gelet op de aanwezigheid van functioneel leefgebied in de wijken voor een soort als huismus. Het verkennend veldbezoek is gebruikt ter validatie van de uitgevoerde potentiebeoordeling op basis van luchtfoto's. Het zwaartepunt van deze potentiebeoordeling lag op de grotere aanwezige groenstructuren waar gefoerageerd kan worden en de grotere watergangen welke dienst kunnen doen als vliegroute. Bij uitvoering van het SMP-onderzoek wordt zichtbaar op welke locaties het toevoegen of versterken van deze structuren gewenst is om de connectiviteit van verblijfplaatsen en geschikt foerageergebied voor vleermuizen en huismus (verbinden van kolonies) te vergroten.

Binnen de dorpskernen is over het algemeen openbaar groen ruimschoots aanwezig. Daarnaast is in de kernen oppervlaktewater aanwezig in de vorm van sloten en vijvers. Buiten de kernen bevinden zich vier natuurgebieden welke zeer geschikt zijn voor vleermuizen om te foerageren. Het betreft de Nieuwkoopse Plassen & de Haeck, de Groene Jonker, Ruygeborg en de Langeraarse plassen. Binnen de gemeente bevinden zich tevens meerdere langgerekte wateren welke geschikt zijn als vliegroute voor vleermuizen. Hierbij kan worden gedacht aan de Meije, Kromme Mijdrecht, Aarkanaal en de Amstel.

5.1.3 Bereikbaarheid en overzichtelijkheid

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat verschillende delen van het plangebied in principe ontoegankelijk of beperkt toegankelijk zijn. Op de volgende locaties worden knelpunten verwacht op het gebied van bereikbaarheid en overzichtelijkheid voor het SMP-onderzoek:

- bebouwing op industrieterreinen;
- lintbebouwing en bebouwing op woonerven bij vrijstaande boerderijen en kassengebieden;
- het landgoed is in de avond niet toegankelijk;
- bebouwing grenzend aan water;
- vakantie- en trailerparken.

Een aantal gebouwen op industrieterreinen heeft grote, eigen terreinen en is omheind. Hierdoor kan vanaf de openbare weg niet altijd alle geschikte gevels worden overzien. Voor lintbebouwing en bebouwing op woonerven geldt ook dat deze bebouwing slechts deels te onderzoeken is vanaf de openbare weg, vanwege de aanwezigheid van (afgeschermd) privéterrein en/of lange opritten. Hierdoor is het moeilijk deze bebouwing op een efficiënte wijze te implementeren binnen het SMP-onderzoek. Indien deze meegenomen worden tijdens het SMP-onderzoek zal er extra onderzoeksinspanning en toestemming van eigenaren benodigd zijn, in combinatie met een goede coördinering van het onderzoek.

Bij bebouwing of woningen waarbij het terrein of de (achter)tuinen grenzen aan een watergang, kunnen vaak ook niet alle gevels vanaf de openbare weg worden onderzocht. Dit is veelal het geval bij bebouwing aan de randen van woonwijken.

Vakantie- en trailerparken zijn niet altijd vrij toegankelijk. Binnen de gemeente zijn hiervan meerdere locaties aanwezig. Een discussiepunt kan zijn of deze locaties wel of niet meegenomen moeten worden met een SMP, omdat de werkzaamheden waar een SMP geschikt voor is, veelal niet uitgevoerd zullen worden op bebouwing binnen deze locaties.

Toelichting op de afbeelding
Bebouwing geschikt als massawinterverblijfplaats

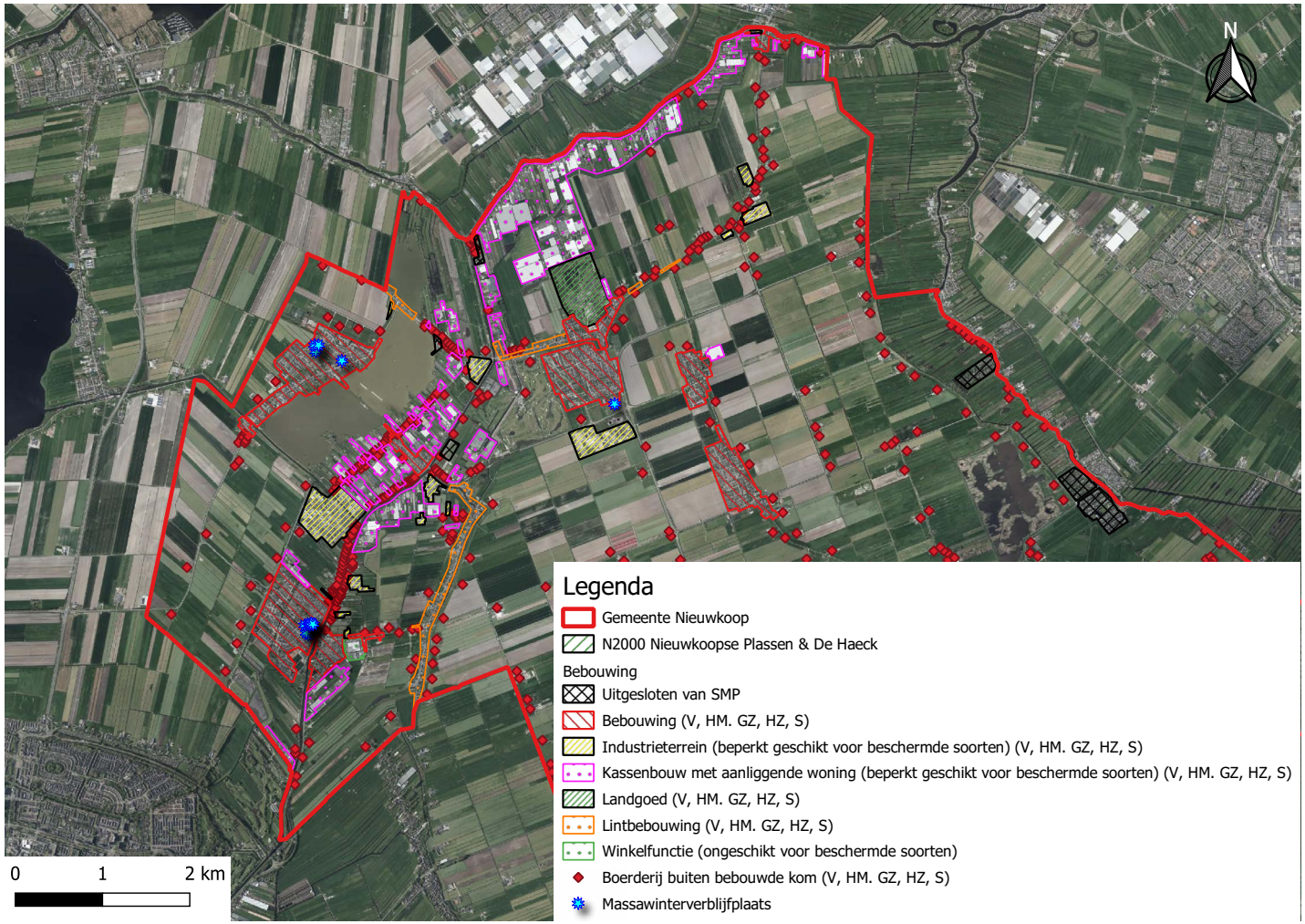

Figuur 2: Potentiebepaling van de gemeente Nieuwkoop (noord). In groen zijn de dorpskernen aangegeven welke geschikt zijn voor de beschermde soorten. De huiszwaluw zal zich hierbij voornamelijk aan de randen bevinden. Ook de lintbebouwing, het landgoed en woonhuizen/schuren ter plaatse van de vrijstaande boerderijen worden geschikt geacht voor de beschermde soorten. Binnen bovengenoemde eenheden is ook bebouwing aanwezig welke ongeschikt zijn voor de beschermde soorten. Gezien deze slechts sporadisch aanwezig zijn worden ze niet apart weergegeven op de tekening. Binnen de gebieden met kassenbouw en industriële functies zijn geschikte gebouwen slechts sporadisch aanwezig. De voor massawinterverblijfplaats geschikte bebouwing is gemarkeerd met een blauwe ster.

De van de SMP uitgesloten delen zijn aangegeven in het zwart. Het betreft niet vrij toegankelijke delen als campings en trailerparken. Buiten de dorpskernen zijn ook andere locaties aanwezig welke niet vrij toegankelijk zijn. Het gaat hierbij om terreinen afgesloten met bijvoorbeeld hekwerk ter plaatse van de lintbebouwingen, industrieterreinen en kassengebieden. Het landgoed mag in de avond niet worden betreden.

Gebruikte afkortingen: VM = vleermuizen; HM = huismus; GZ = gierzwaluw; SP = spreeuw; HZ = huiszwaluw.
Bron kaartmateriaal: PDOK, 2023.

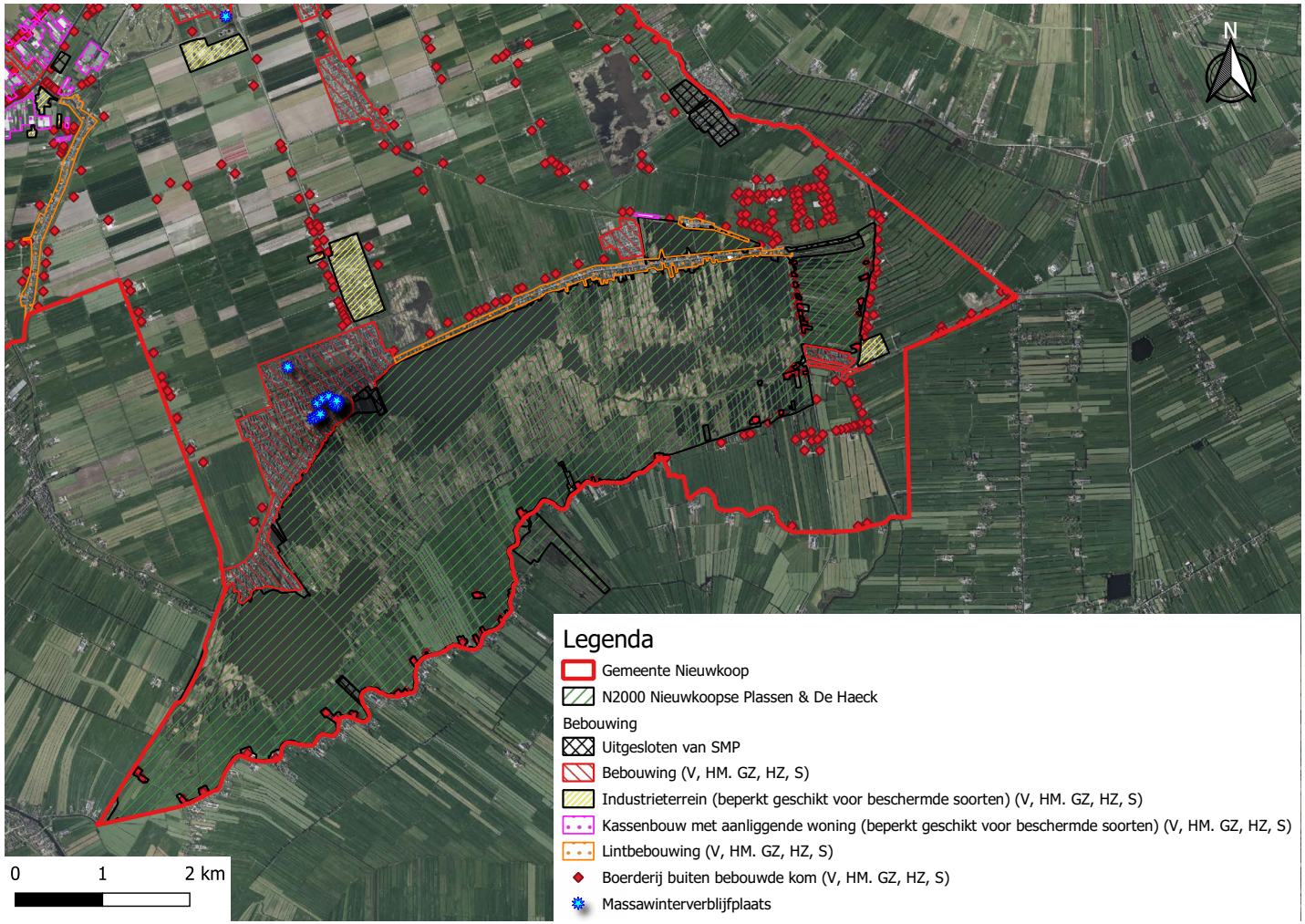

Figuur 3: Potentiebepaling van de gemeente Nieuwkoop (zuid). In groen zijn de dorpskernen aangegeven welke geschikt zijn voor de beschermde soorten. De huiszwaluw zal zich hierbij voornamelijk aan de randen bevinden. Ook de lintbebouwing, het landgoed en woonhuizen/schuren ter plaatse van de vrijstaande boerderijen worden geschikt geacht voor de beschermde soorten. Binnen bovengenoemde eenheden is ook bebouwing aanwezig welke ongeschikt zijn voor de beschermde soorten. Gezien deze slechts sporadisch aanwezig zijn worden ze niet apart weergegeven op de tekening. Binnen de gebieden met kassenbouw en industriële functies zijn geschikte gebouwen slechts sporadisch aanwezig. De voor massawinterverblijfplaats geschikte bebouwing is gemarkeerd met een blauwe ster.

De van de SMP uitgesloten delen zijn aangegeven in het zwart. Het betreft niet vrij toegankelijke delen als campings en trailerparken. Buiten de dorpskernen zijn ook andere locaties aanwezig welke niet vrij toegankelijk zijn. Het gaat hierbij om terreinen afgesloten met bijvoorbeeld hekwerk ter plaatse van de lintbebouwingen, industrieterreinen en kassengebieden. Het landgoed mag in de avond niet worden betreden.

Gebruikte afkortingen: VM = vleermuizen; HM = huismus; GZ = gierzwaluw; SP = spreeuw; HZ = huiszwaluw.
Bron kaartmateriaal: PDOK, 2023.

6. VOORKOMEN EN BESCHERMDE FUNCTIES

In dit hoofdstuk wordt voor de verschillende relevante SMP-soorten een koppeling gemaakt tussen de verschillende inzichten die volgen uit de onderhavige studie. In de onderstaande paragrafen is per soort een koppeling gemaakt tussen de soortspecifieke ecologie, de bekende waarnemingen en verspreiding van deze soorten en de aanwezige potenties binnen de gemeente Nieuwkoop. Per soort is in Bijlage 1 kaartmateriaal opgenomen waarop bekende waarnemingen van de afgelopen 5 jaar staan weergegeven.

6.1.1 Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuissoort binnen Nederland en komt ook voor binnen Nieuwkoop (Zoogdiervereniging, 2024). Verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden op vele verschillende locaties gevonden: spouwmuren, achter betimmering en daklijsten, onder dakpannen, in vleermuiskasten en in boomholtes. Dit is een kleine vleermuissoort, die in kieren en gaten vanaf 1 centimeter breed kan kruipen. Beschermde verblijfsfuncties binnen Nederland zijn zomerverblijven, kraamverblijven, paarverblijven, winterverblijven en massawinterverblijven. Daarnaast bestaan er ook essentiële vliegroutes en foerageergebieden, welke ook beschermd zijn. Zonder deze essentiële vliegroutes en foerageergebieden zullen de daarbijhorende verblijven namelijk niet meer functioneel zijn.
In Bijlage 1A is de verspreidingsdata van de gewone dwergvleermuis binnen de gemeente Nieuwkoop opgenomen. Deze data bestaat uit de data van het NDFF aangevuld met de gegevens van eerder uitgevoerde onderzoeken. Deze data zal vermoedelijk geen volledig beeld van de verspreiding zijn en bevat zowel verblijfsfuncties-data als bijvoorbeeld data van langsvliegende individuen. Omdat de gewone dwergvleermuis een zeer algemene soort is en in kleine ruimtes kan kruipen, kan deze op zeer veel locaties voorkomen. Verblijfsmogelijkheden zijn aanwezig zoals in geschikte bebouwing, maar ook vleermuiskasten, infrastucturele objecten als viaducten en bomen. Belangrijke foerageergebieden worden onder meer verwacht bij waterpartijen met beschutte oevers of langs bomenrijen die verspreid door de gemeente aanwezig zijn.

Toelichting op de afbeelding
Bebouwing in de dorpskernen geschikt voor beschermde soorten

6.1.2 Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is de op één na meest voorkomende vleermuissoort binnen Nederland en komt ook voor binnen Nieuwkoop (Zoogdiervereniging, 2024). Verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis worden op vele verschillende locaties gevonden: spouwmuren, achter betimmering en daklijsten, onder dakpannen, in vleermuiskasten en in boomholtes. Dit is een kleine vleermuissoort, die in kieren en gaten vanaf 1 centimeter breed kan kruipen. Beschermde verblijfsfuncties binnen Nederland zijn zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven. Kraamverblijven van ruige dwergvleermuis worden slechts incidenteel gevonden, omdat de ruige dwergvleermuis een migrerende soort is. De vrouwtjes trekken in het voorjaar naar Midden- en Oost-Europa, om daar kraamkolonies te vormen. Daarnaast bestaan er ook essentiële vliegroutes en foerageergebieden, welke ook beschermd zijn. Zonder deze essentiële vliegroutes en foerageergebieden zullen de daarbij behorende verblijven namelijk niet meer functioneel zijn.
In Bijlage 1B is de verspreidingsdata van de ruige dwergvleermuis binnen de gemeente Nieuwkoop opgenomen. Deze data bestaat uit de data van het NDFF aangevuld met de gegevens van eerder uitgevoerde onderzoeken. Deze data zal vermoedelijk geen volledig beeld van de verspreiding zijn en bevat zowel verblijfsfuncties-data als bijvoorbeeld data van langsvliegende individuen. Omdat de ruige dwergvleermuis een zeer algemene soort is én in kleine ruimtes kan kruipen, kan deze op zeer veel locaties voorkomen. Belangrijke foerageergebieden worden onder meer verwacht bij waterpartijen met beschutte oevers of langs bomenrijen die verspreid door de gemeente aanwezig zijn.

6.1.3 Laatvlieger

De laatvlieger komt voor door heel Nederland en komt ook voor binnen Nieuwkoop (Zoogdiervereniging, 2024). Laatvliegers worden aangetroffen in spouwmuren, achter de betimmering, onder daklijsten en dakpannen of onder het lood rondom de schoorsteen. Soms worden ze ook op zolders aangetroffen. In de paarperiode gebruikt de laatvlieger vergelijkbare verblijfslocaties als gedurende de kraamtijd. De laatvlieger is één van de grootste vleermuissoorten van Nederland en kan daarom alleen wegkruipen indien de opening minimaal twee centimeter breed is. Beschermde verblijfsfuncties binnen Nederland zijn zomerverblijven, kraamverblijven, paarverblijven en winterverblijven. Daarnaast zijn er ook essentiële vliegroutes en foerageergebieden, welke ook beschermd zijn. Zonder deze essentiële vliegroutes en foerageergebieden zullen de daarbijhorende verblijven namelijk niet meer functioneel zijn.

Laatvliegers jagen voornamelijk boven open tot halfopen landschap, vooral in de beschutting van opgaande houtige elementen. Geschikte foerageerbiotopen voor laatvlieger betreffen onder meer (vochtige) graslanden en weilanden, kanalen, vaarten, tuinen en parken met vijvers.

Bij windstil weer wordt het open gebied belangrijker. Laatvliegers jagen hierbij voornamelijk op grotere soorten nachtvlinders, kevers en muggen. Binnen de gemeente Nieuwkoop zijn waarnemingen van de laatvlieger bekend (zie Bijlage 1C). Belangrijke foerageergebieden voor laatvlieger worden onder meer verwacht in de buitengebieden gezien de soort graag foerageerd in veenweidegebieden. Gezien groenstructuren, zoals parken en openbaar groen, binnen de bebouwde kom ook een belangrijke functie vervullen worden foeragerende laatvliegers niet uitgesloten binnen het plangebied.

6.1.4 Meervleermuis

De meervleermuis komt voor in een groot deel van Nederland en ook binnen de gemeente Nieuwkoop (Zoogdiervereniging, 2024). De verblijfplaatsen van de meervleermuis bevinden zich vrijwel altijd in gebouwen. Hierbij kan gedacht worden aan kerkzolders, spouwmuren en onder dakpannen. Kraamkolonies kunnen bestaan uit tientallen tot honderden dieren. De kraamkolonies in Nederland bevinden zich voornamelijk in het westen en noorden van Nederland of in veenweidegebieden in het oostelijke deel van het land. Paarverblijven zijn aangetroffen in vleermuiskasten en woonhuizen, ook paart de soort in zijn winterverblijfplaatsen. Een groot deel van de Nederlandse populatie verdwijnt in de winter. Winterverblijfplaatsen betreffen onder andere bunkers, forten, mergelgroeven en vestingwerken, oude steenfabrieken en kelders Beschermde verblijfsfuncties binnen Nederland zijn zomerverblijven, kraamverblijven, paarverblijven en winterverblijven. Daarnaast zijn er ook essentiële vliegroutes en foerageergebieden, welke ook beschermd zijn. Zonder deze essentiële vliegroutes en foerageergebieden zullen de daarbijhorende verblijven namelijk niet meer functioneel zijn. De meervleermuis jaagt vlak boven open groot water en langs oevers van plassen, meren, kanalen, rivieren en vaarten. Binnen de gemeente Nieuwkoop zijn waarnemingen van de meervleermuisbekend (zie Bijlage 1D). Binnen de gemeente zijn meerdere kraamkolonies bekend. De grootste kraamkolonie betreft cica 120 dieren. Belangrijke foerageergebieden voor laatvlieger worden onder meer verwacht in de buitengebieden.

6.1.5 Overige vleermuissoorten

Andere vleermuissoorten die volgens de verspreidingsgegevens van de Zoogdiervereniging voorkomen binnen de gemeente Nieuwkoop zijn de rosse vleermuis, watervleermuis, tweekleurige vleermuis en de baardvleermuis. De kleine dwergvleermuis is nog slecht geïnventariseerd vanwege de sterke gelijkenis met de gewone dwergvleermuis en is daarom ook niet uit te sluiten binnen de gemeente Nieuwkoop. De tweekleurige vleermuis wordt in de zomer zeer zelden in woningen aangetroffen maar kan gezien zijn verspreiding niet in de gemeente worden uitgesloten.

Van bovenstaande soorten zijn rosse vleermuis en watervleermuis minder relevant voor het SMP, omdat dit boombewonende soorten zijn. In Bijlage 1F is de recente verspreidingsdata zover bekend van alle vleermuizen binnen de gemeente opgenomen. Van de rosse vleermuis is bekend dat deze bij uitzondering in gebouwen verblijft. Dit komt echter dusdanig weinig voor dat binnen het onderzoek de focus niet op deze soort wordt gelegd.

Van de gewone grootoorvleermuis zijn binnen de gemeente geen waarnemingen bekend en er is momenteel geen indicatie dat de soort voorkomt binnen de gemeente. Voor de soort zijn binnen de gemeente beperkte locaties aanwezig waar de soort kan voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan het landgoed Ursula en het natuurgebied de Haeck nabij Woerdense Verlaat.

6.1.6 Huismus

De huismus is een algemene broedvogel met een sterke afname in populatie sinds begin jaren tachtig. Omdat huismussen zeer standvastig zijn, blijven ze in de buurt van de geboorteplaats. De huismus broedt in kolonies en maakt het nest veelal onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en in nestkasten. Een nest kan alleen functioneel zijn wanneer er voldoende leefomgeving in de nabije omgeving van het nest aanwezig is. Dit zijn bijvoorbeeld dichte hagen, zand- en waterplekken, groenblijvende struiken en kruidenrijke terreinen. Beschermde functies van huismussen zijn de nesten en bijbehorende essentiële functionele leefomgeving. Het nest is jaarrond beschermd vanwege de standvastigheid van huismussen, waardoor ze slecht uitwijken naar andere locaties.

Binnen de gemeente Nieuwkoop komt de huismus algemeen voor. In Bijlage 1G is de verspreidingsdata van de nestindicerende gedragingen van de huismus opgenomen. Deze data bestaat uit de data van het NDFF aangevuld met de gegevens van eerder uitgevoerde onderzoeken. Huismuskolonies kunnen in potentie overal in de gemeente worden verwacht op locaties daar waar geschikte bebouwing aanwezig is in combinatie met geschikte elementen uit de leefomgeving van huismus.

6.1.7 Gierzwaluw

De gierzwaluw is een broedvogel die elk jaar rond eind april vanuit het zuiden migreert naar Nederland om hier te broeden. In augustus vertrekken ze weer naar het zuiden. Een gierzwaluw spendeert zijn hele leven in de lucht. Alleen om te broeden komen ze naar de grond. Net als de huismus is de gierzwaluw een koloniebroeder. Deze kan ook op dezelfde locaties als huismussen broeden: onder dakpakken, gaten en kieren van gebouwen en in nestkasten. Beschermde functies van gierzwaluw zijn de nesten en de bijbehorende uitvliegruimte (ze laten zich naar beneden vallen om op te stijgen).

Binnen de gemeente Nieuwkoop komt de gierzwaluw algemeen voor. In Bijlage 1I is de verspreidingsdata van de nestindicerende gedragingen van de gierzwaluw opgenomen. Deze data bestaat uit de data van het NDFF aangevuld met de gegevens van eerder uitgevoerde onderzoeken. Ter plaatse van het natuurgebied de Groene Jonker zijn veel waarnemingen bekend. Gierzwaluwkolonies kunnen in potentie overal in de gemeente worden verwacht op locaties daar waar geschikte bebouwing aanwezig is

6.1.8 Huiszwaluw

De huiszwaluw is een broedvogel waarvan de populatie sinds eind jaren zestig met ten minste 75% is afgenomen. De huiszwaluw bouwt oorspronkelijk van klei en zand een komvormig nest tegen rotswanden. Binnen Nederland gebruiken huiszwaluwen huizen van baksteen en beton voor nesten. Huiszwaluwen broeden in kolonieverband en ze hebben jaarlijks één of twee legsels. Huiszwaluwen nestelen zich onder overhangende dakranden, in schuren en tegen een ruwe of betonnen muur. De huiszwaluw eet verschillende vliegende insecten (vooral muggen). Voedsel en nestmateriaal worden gezocht op waterrijke plekken.
Binnen de gemeente Nieuwkoop komt de huiszwaluw voornamelijk voor buiten de dorpskernen. In Bijlage 1J is de verspreidingsdata van de nestindicerende gedragingen van de huiszwaluw opgenomen. Ter plaatse van het natuurgebied de Groene Jonker zijn veel waarnemingen bekend. Voor het verkrijgen van verspreidingsgevens van huiszwaluw binnen de gemeente is data uit de NDFF gebruikt.

6.1.9 Spreeuw

De spreeuw betreft een algemene broedvogels binnen Nederland. De broedvogelpopulatie is echter sterk afgenomen sinds de jaren negentig. Spreeuwen nestelen in natuurlijke holtes in bomen en in nestkasten, maar ook in gebouwen. In gebouwen nestelen spreeuwen onder het pannedak of in gaten en kieren van het gebouw. De spreeuw broedt van half april tot in juni en heeft één, soms twee legsels per jaar. Spreeuwen foerageren voornamelijk in weilanden en grasvelden waar ze zoeken naar insecten(larven).

Binnen de gemeente Nieuwkoop komt de spreeuw vrij algemeen voor. In Bijlage 1H is de verspreidingsdata van de nestindicerende gedragingen van spreeuw opgenomen. Ter plaatse van het natuurgebied de Groene Jonker zijn veel waarnemingen bekend. Voor het verkrijgen van verspreidingsgevens van spreeuw binnen de gemeente is data uit de NDFF gebruikt.

7. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

In dit hoofdstuk wordt een conclusie beschreven van de bevindingen van het onderzoek. Daarnaast worden aanbevelingen gedaan voor de het gebiedsdekkend soortgericht onderzoek wat benodigd is bij de uitvoering van het SMP.

7.1 Te onderzoeken soorten

Uit de resultaten van de gebiedsgerichte quickscan volgt dat aanwezigheid van beschermde functies van verschillende soorten die relevant zijn voor SMP-onderzoek worden verwacht binnen de gemeente. De bebouwing in de gemeente is veelal geschikt om te worden benut door de verschillende gebouwgebonden soorten. Daarnaast is in de gemeente en in de directe omgeving geschikt leefgebied voor de betreffende soorten aanwezig. De volgende stap in het basisonderzoek betreft gebiedsdekkend soortgericht onderzoek. Het wordt aangeraden om de volgende soorten te onderzoeken binnen de gemeente Nieuwkoop in het kader van het SMP. Voor de vogelsoorten dienen de nest- en verblijfplaatsen in kaart gebracht te worden. Voor de vleermuizen betreft dit de functies zomer-, paar-, kraam- en winterverblijfplaats. Tevens dienen voor de gewone dwergvleermuis de massawinterverblijfplaatsen in kaart gebracht te worden.

- Huismus;
- Gierzwaluw;
- Huiszwaluw*;
- Spreeuw*;
- Gewone dwergvleermuis;
- Ruige dwergvleermuis;
- Kleine dwergvleermuis;
- Laatvlieger;
- Meervleermuis;
- Tweekleurige vleermuis;
- Baardvleermuis.

*Categorie 5 van vogels met een jaarrond beschermde nest: we adviseren om deze soorten in te bedden in het SMP-onderzoek. Voor zowel spreeuw als huiszwaluw geldt dat de landelijke staat van instandhouding is beoordeeld als 'Zeer ongunstig'. Afgaande op de resultaten uit de literatuurstudie blijkt dat ook op lokaal niveau de betreffende soorten onder druk staan.

Toelichting op de afbeelding
Lintbebouwing geschikt voor beschermde soorten

7.2 Aanbevelingen soortgericht onderzoek

De potentiekaarten (Figuur 2 en 3) in combinatie met de verzamelde verspreidingsgegevens (Bijlage 1A t/m 1J) van verschillende gebouwgebonden soorten binnen de gemeente Nieuwkoop vormen een bruikbare basis voor de voortzetting van het basisonderzoek. Met behulp van deze handvatten kan gericht de benodigde onderzoeksinspanning en clustergrootte voor het gebiedsdekkend soortgericht onderzoek worden bepaald. Daarnaast worden complicerende factoren besproken die een gedegen onderzoeksuitvoering in de praktijk kunnen belemmeren.

We adviseren om voor de onderzoeksmethode voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger het grote gebieden vleermuisprotocol te gebruiken (NGB en Zoogdiervereniging, 2024). Voor andere soorten zal maatwerk benodigd zijn. Een mogelijkheid is vangonderzoek, waarbij individuen worden gevangen, gezenderd en de verblijfplaats wordt getraceerd. Verder is voor huismusonderzoek ook maatwerk benodigd, voor gierzwaluw wordt er in het eerste kwartaal van 2024 een grote gebiedenprotocol verwacht welke kan worden toegepast.

De praktische uitvoering van gebiedsdekkend soortgericht onderzoek wordt op beperkt toegankelijke terreinen bemoeilijkt. Grote afgesloten terreinen van bedrijven en bebouwing op privé terreinen vormen moeilijk te onderzoeken objecten. Ook ter plaatse van de vrijstaande boerderijen, lintbebouwingen en beperkt geschikte bebouwing ter plaatse van industrieterreinen en kassengebieden wordt eventueel onderzoek bemoeilijkt. Dit komt door de lage dichtheid aan gebouwen en de grote ruimtelijke spreiding. Onderzoek naar deze gebieden zal zeer arbeidsintensief zijn voor slechts een beperkte aanvulling voor het SMP. Er dient te worden afgewogen in hoeverre dergelijke objecten en locaties zich lenen voor een gebiedsgerichte onderzoeksaanpak. Met name voor vleermuisonderzoek worden complicerende factoren verwacht. Indien deze objecten meegenomen worden tijdens het SMP-onderzoek zal er extra onderzoeksinspanning en toestemming van eigenaren benodigd zijn.
Verder geldt dat hoge gebouwen vanaf vier verdiepingen lastiger te onderzoeken zijn, zeker op de aanwezigheid van vleermuizen. Een warmtebeeldcamera zou kunnen helpen tijdens het onderzoek naar hoge gebouwen, om vleermuizen op grote hoogte ook waar te kunnen nemen.
In de dorpskernen is onderzoek benodigd gericht op verschillende soorten vleermuizen en broedvogels (met jaarrond beschermd nest) benodigd. Binnen de kernen zijn geen delen die uitgesloten kunnen worden. Ongeschikte bebouwing is hiervoor in onvoldoende mate beschikbaar.

We adviseren om bij uitvoering van het vleermuisonderzoek naast verblijfplaatsonderzoek in voldoende mate aandacht te besteden aan de aanwezige groenblauwe structuren die geschikt zijn om voor vleermuizen te fungeren als essentiële vliegroute of essentieel foerageergebied. Inzicht in de aanwezige netwerken van vleermuisverblijfplaatsen in combinatie met de vliegroutes en foerageergebieden is cruciaal om gericht en effectief mitigerende en compenserende maatregelen te kunnen treffen. Daarnaast kan op basis van die onderzoeksresultaten gericht worden bekeken op welke locaties de aanwezige groenblauwe structuren kunnen worden uitgebreid of versterkt.

BRONVERMELDING

Internetpagina’s, programma's en online documenten

- BIJ12 (2017). Kennisdocumenten soorten natuurbescherming.
- Foppen, R. & Vogel, R. (2022). Staat van instandhouding van soorten van de Vogelrichtlijn zonder instandhoudingsdoelen in Natura 2000-gebieden.
- Google Streetview (2023).
- Haarsma, A-J. (2011). De meervleermuis in Nederland. Rapport nr. 2011.40. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- NDFF-ecogrid (2017). Uitvoerportaal van de Nationale Databank Flora en Fauna.
- Omgevingsdienst Haaglanden (2023). Richtlijn soortenmanagementplannen Zuid-Holland. Versie 2 - Oktober 2023
- PDOK (2023). Viewer.
- Provincie Zuid-Holland (2023). Geodataviewer Natuurnetwerk Nederland.
- Rijksoverheid (2020). Omgevingswet.
- Sovon (z.d.). Pagina's: huismus, gierzwaluw, huiszwaluw, spreeuw Geraadpleegd in januari 2024
- Vleermuis.net (2018). Soorten pagina's.
- Vogelbescherming Nederland (z.d). Vogelgids.
- Zoogdiervereniging (z.d.). Pagina's: Startpagina vleermuizen, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger
- https://nieuwkoop.incijfers.nl/ Geraadpleegd in december 2023
- verspreidingsatlas.nl. Geraadpleegd in januari 2024

Geraadpleegde onderzoeken

- Habitus (2019), WSNK2019-1 (onderzochte pand reeds gesloopt)
- Habitus (2019), WSNK2019-3 (onderzochte panden reeds ongeschikt gemaakt)
- Habitus (2019), WSNK2020-1 (onderzochte panden reeds ongeschikt gemaakt)
- Habitus (2020), WSNK2020-4 (onderzochte panden reeds ongeschikt gemaakt)
- Habitus (2023), WSNK2023-2 (data toegepast in voorliggend rapport)

BIJLAGE 1A - WAARNEMINGEN BESCHERMDE SOORTEN - GEWONE DWERGVLEERMUIS

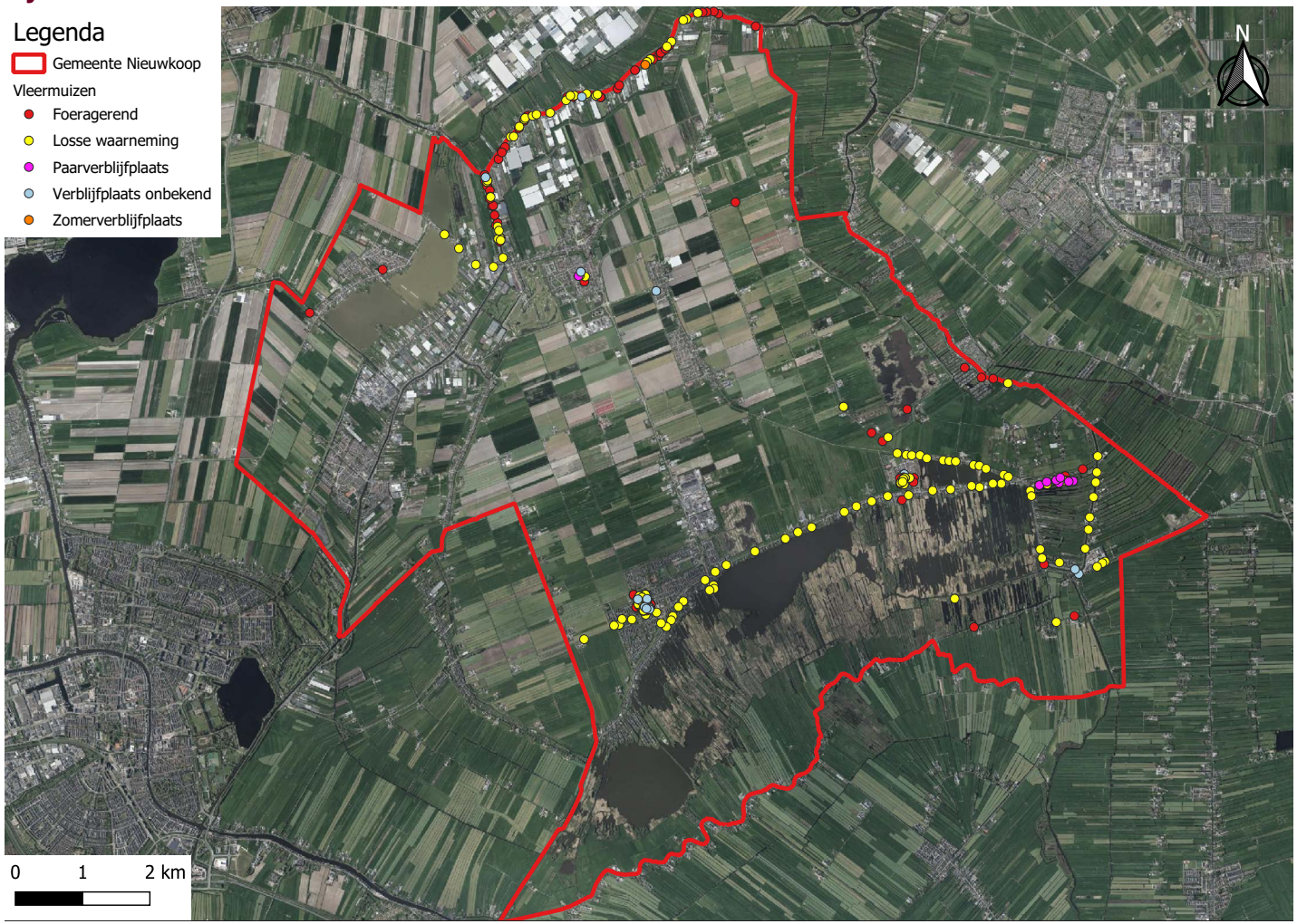

Figuur 4: kaart met waarnemingen van de gewone dwergvleermuis binnen de gemeente Nieuwkoop. De data in deze kaart bestaat uit alle waarnemingen van de NDFF en verblijfswaarnemingen uit eerder uitgevoerde onderzoeken. Onderscheid is gemaakt tussen de typen verblijfplaatsen, foeragerende en overvliegende dieren en losse waarnemingen. Inzoomen vergroot de leesbaarheid.

BIJLAGE 1B - WAARNEMINGEN BESCHERMDE SOORTEN - RUIGE DWERGVLEERMUIS

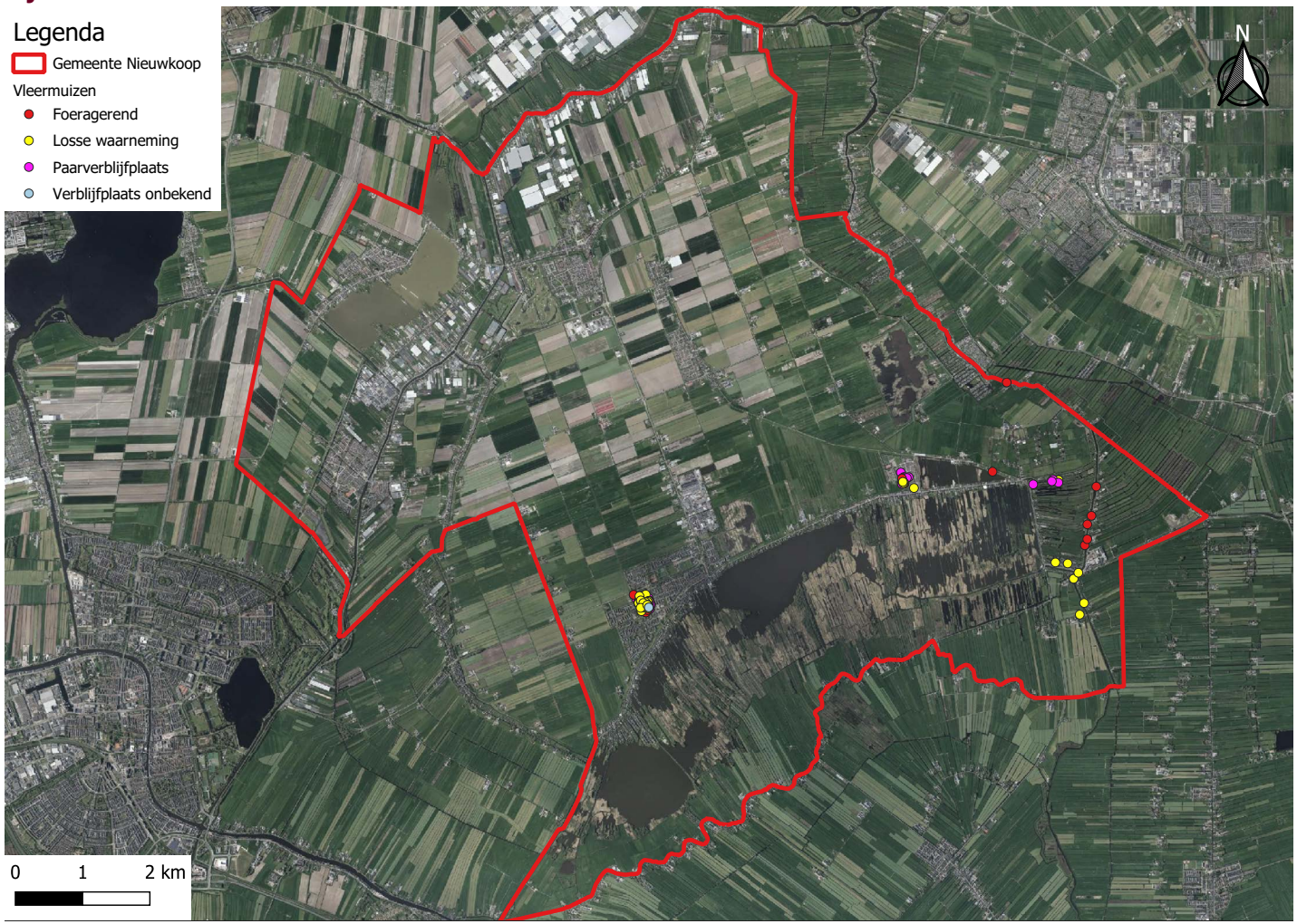

Figuur 5: kaart met waarnemingen van de ruige dwergvleermuis binnen de gemeente Nieuwkoop. De data in deze kaart bestaat uit alle waarnemingen van de NDFF en verblijfswaarnemingen uit eerder uitgevoerde onderzoeken. Onderscheid is gemaakt tussen de typen verblijfplaatsen, foeragerende en overvliegende dieren en losse waarnemingen. Inzoomen vergroot de leesbaarheid.

BIJLAGE 1C - WAARNEMINGEN BESCHERMDE SOORTEN - LAATVLIEGER

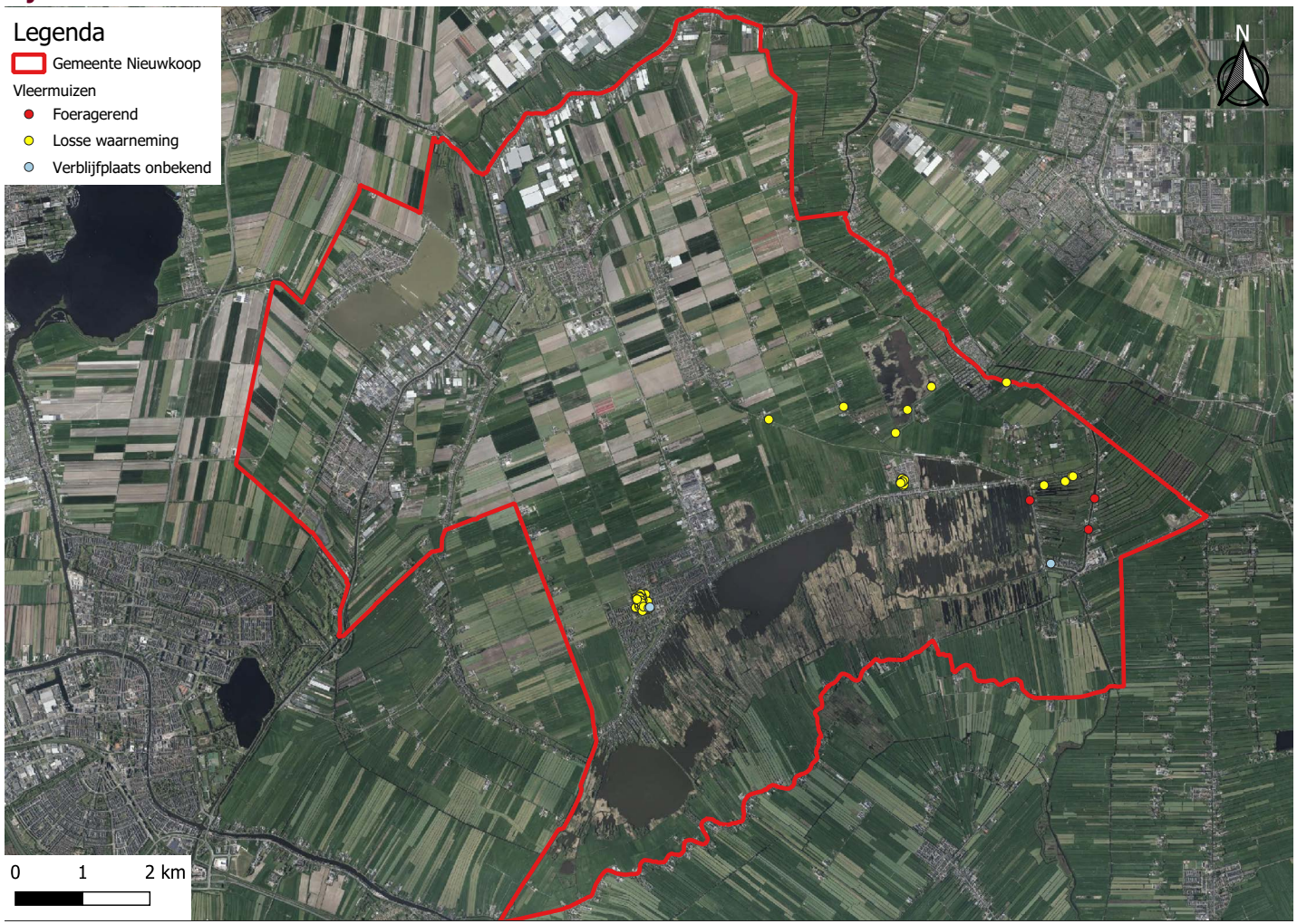

Figuur 6: kaart met waarnemingen van de laatvlieger binnen de gemeente Nieuwkoop. De data in deze kaart bestaat uit alle waarnemingen van de NDFF en verblijfswaarnemingen uit eerder uitgevoerde onderzoeken. Onderscheid is gemaakt tussen de typen verblijfplaatsen, foeragerende en overvliegende dieren en losse waarnemingen. Inzoomen vergroot de leesbaarheid.

BIJLAGE 1D - WAARNEMINGEN BESCHERMDE SOORTEN - MEERVLEERMUIS

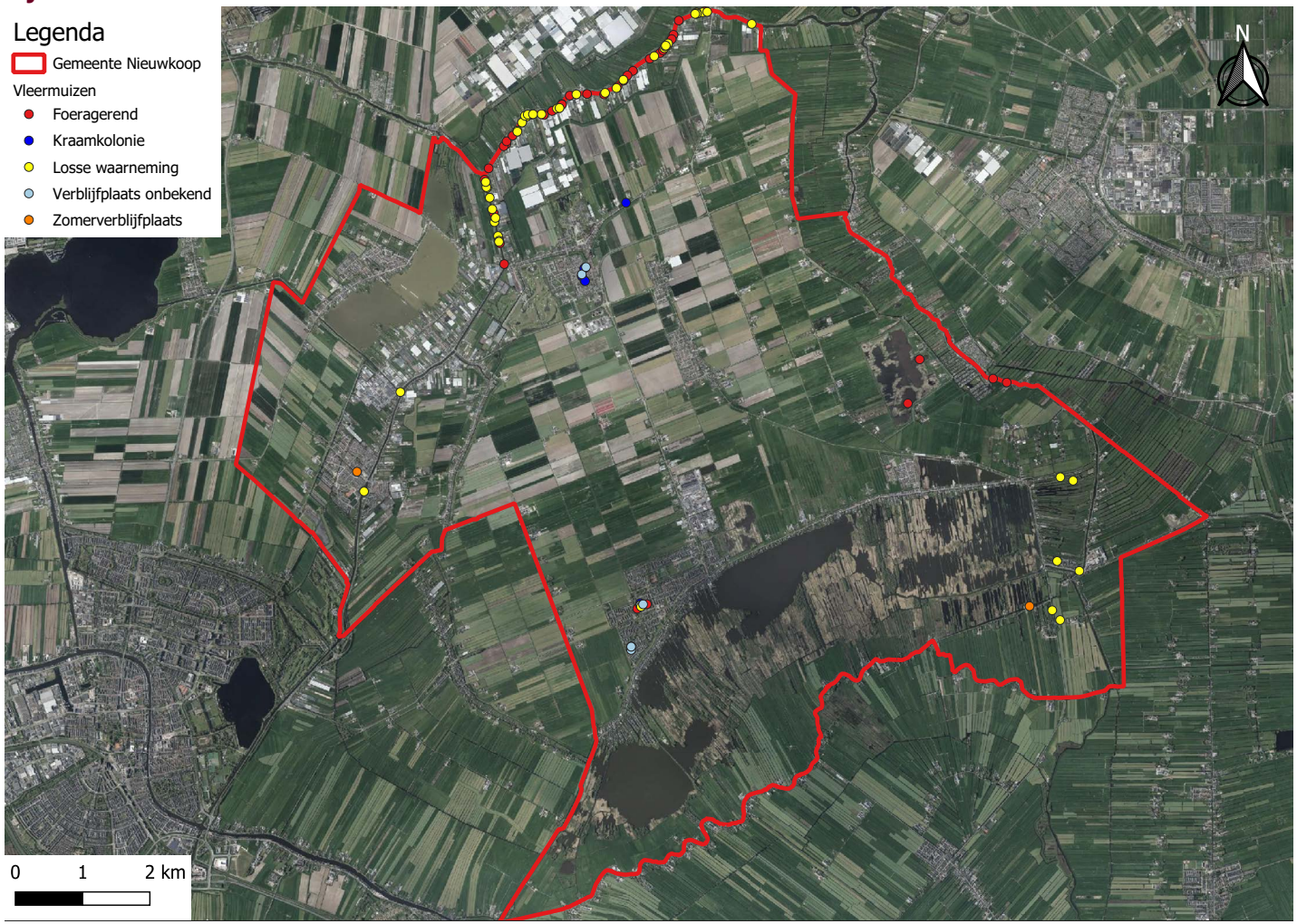

Figuur 7: kaart met waarnemingen van de meervleermuis binnen de gemeente Nieuwkoop. De data in deze kaart bestaat uit alle waarnemingen van de NDFF en verblijfswaarnemingen uit eerder uitgevoerde onderzoeken. Onderscheid is gemaakt tussen de typen verblijfplaatsen, foeragerende en overvliegende dieren en losse waarnemingen. Inzoomen vergroot de leesbaarheid.

BIJLAGE 1E - WAARNEMINGEN BESCHERMDE SOORTEN - ROSSE VLEERMUIS

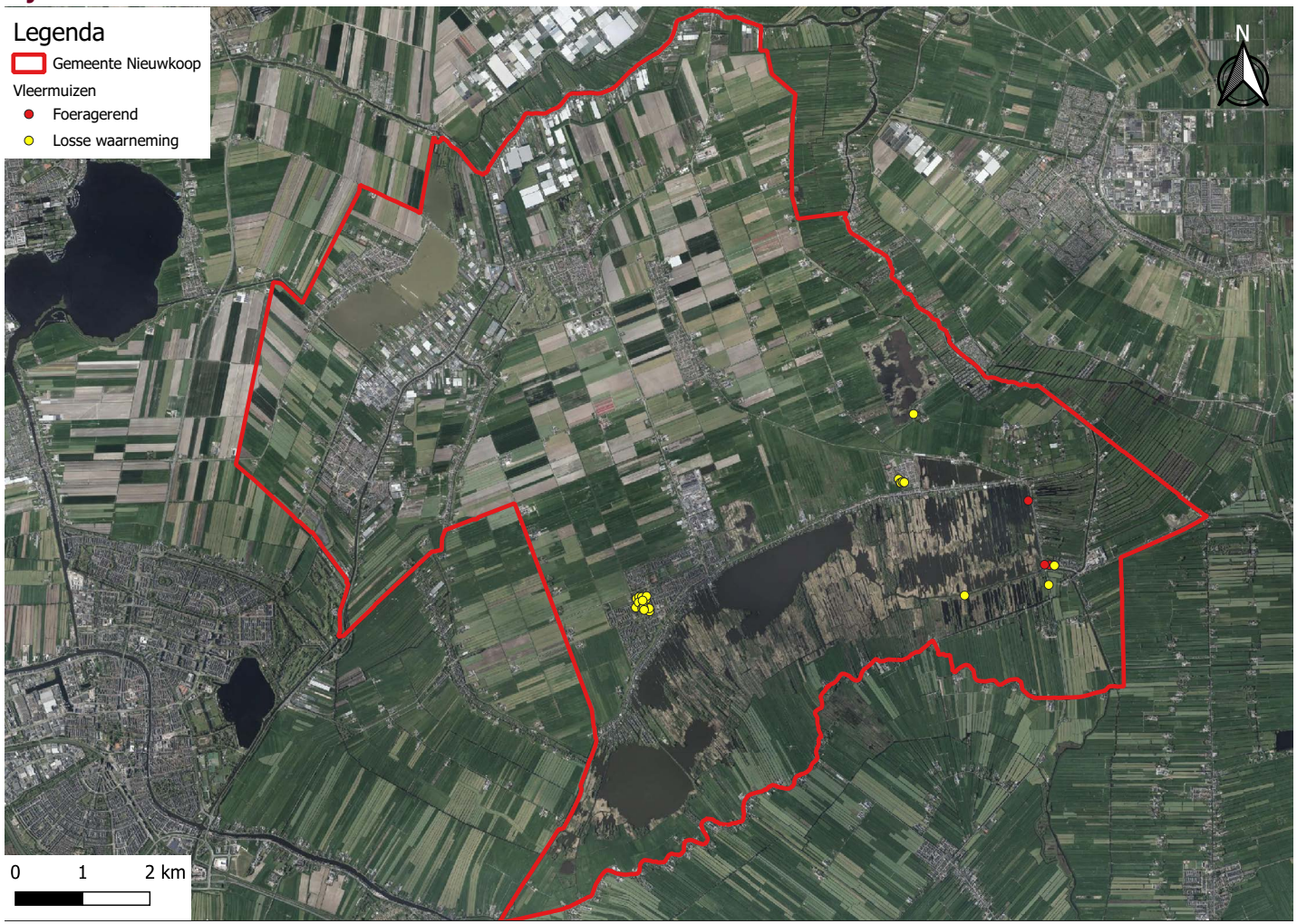

Figuur 8: kaart met waarnemingen van de rosse vleermuis binnen de gemeente Nieuwkoop. De data in deze kaart bestaat uit alle waarnemingen van de NDFF en verblijfswaarnemingen uit eerder uitgevoerde onderzoeken. Onderscheid is gemaakt tussen de typen verblijfplaatsen, foeragerende en overvliegende dieren en losse waarnemingen. Inzoomen vergroot de leesbaarheid.

BIJLAGE 1F - WAARNEMINGEN BESCHERMDE SOORTEN - ONBEKENDE VLEERMUISSOORTEN

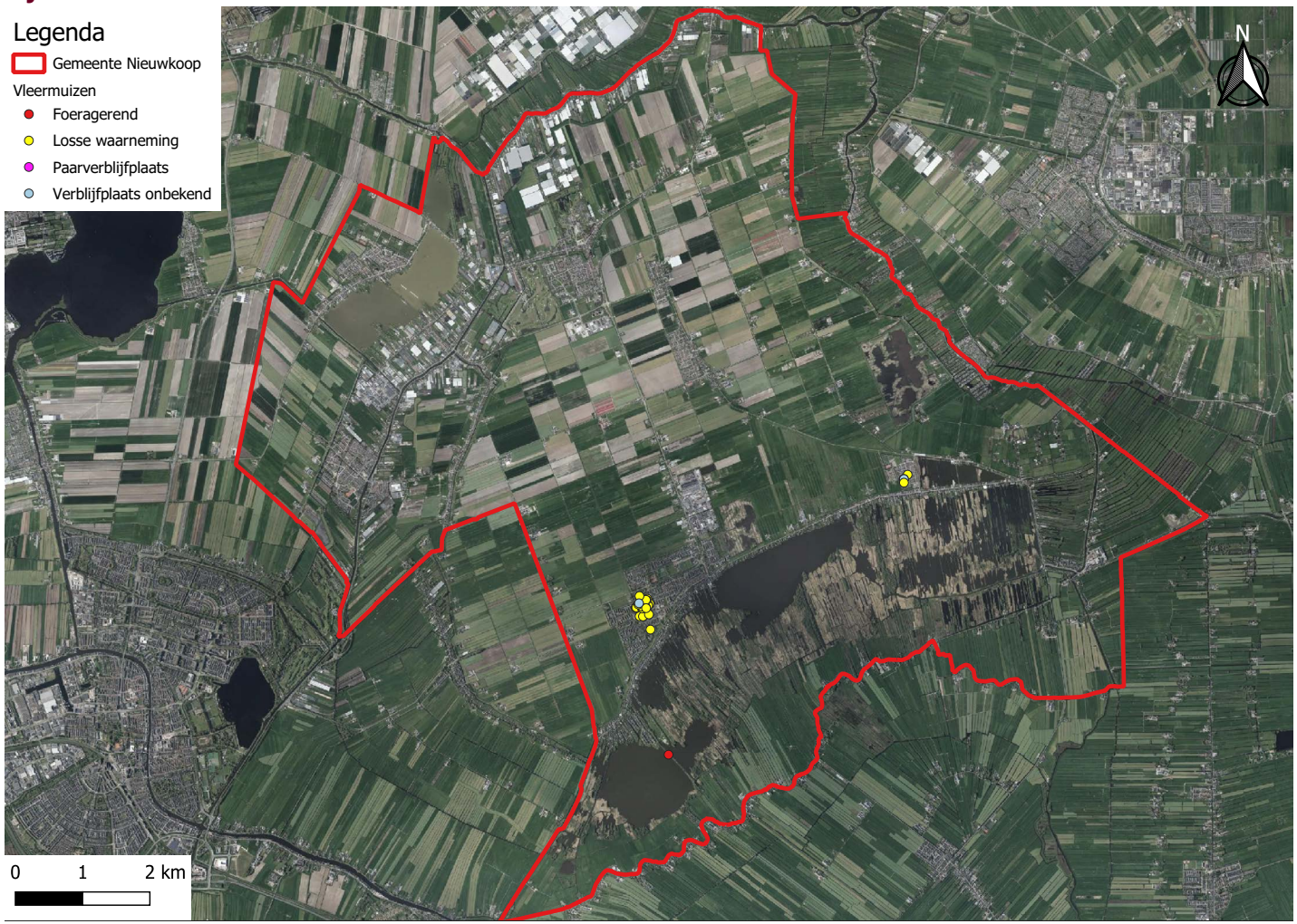

Figuur 9: kaart met waarnemingen van onbekende vleermuissoorten binnen de gemeente Nieuwkoop. De data in deze kaart bestaat uit alle waarnemingen van de NDFF en verblijfswaarnemingen uit eerder uitgevoerde onderzoeken. Onderscheid is gemaakt tussen de typen verblijfplaatsen, foeragerende en overvliegende dieren en losse waarnemingen. Inzoomen vergroot de leesbaarheid.

BIJLAGE 1G - WAARNEMINGEN BESCHERMDE SOORTEN - HUISMUS

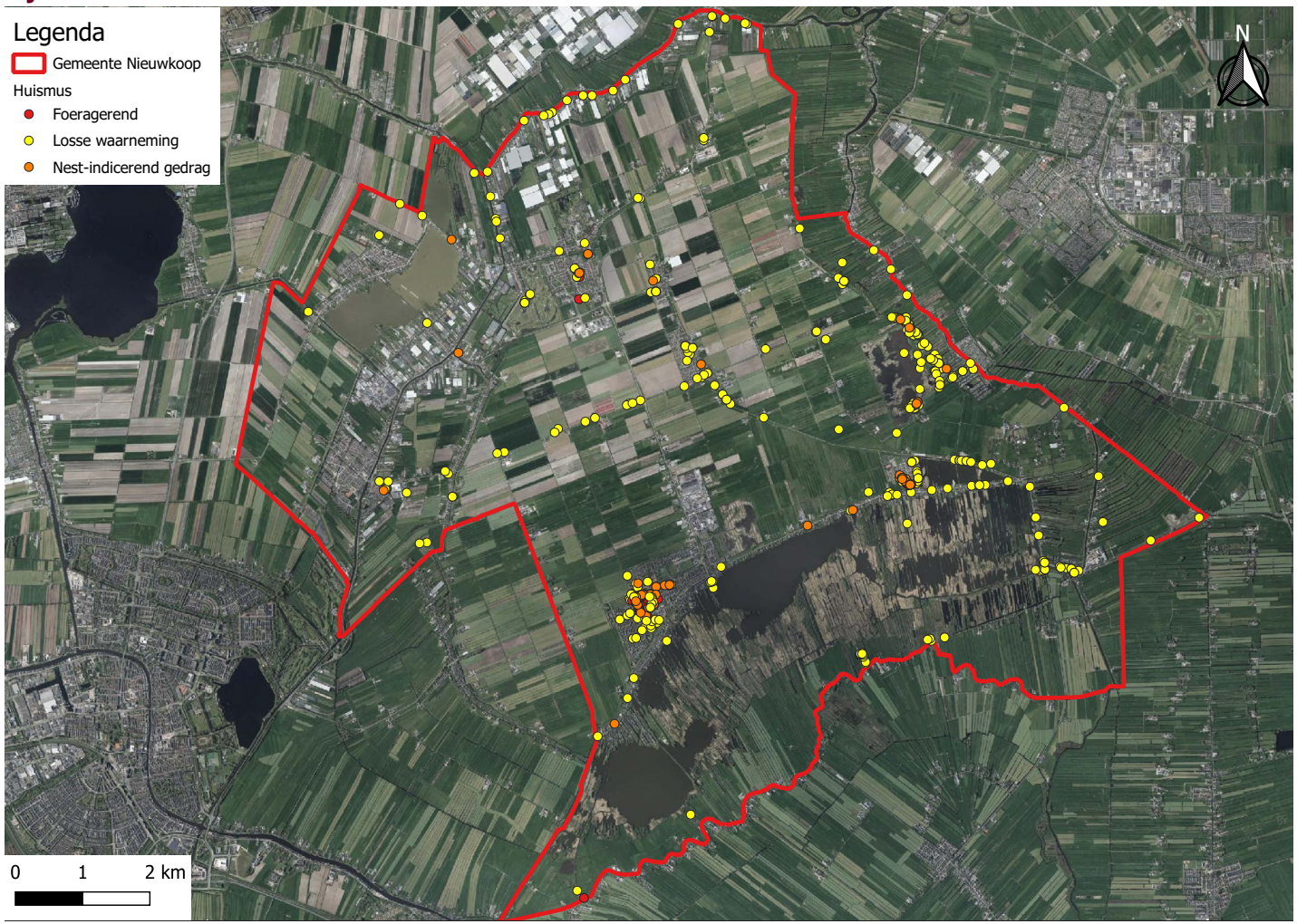

Figuur 10: kaart met waarnemingen van de huismus binnen de gemeente Nieuwkoop. De data in deze kaart bestaat uit alle waarnemingen van de NDFF en verblijfswaarnemingen uit eerder uitgevoerde onderzoeken. Onderscheid is gemaakt tussen nest-indicerend gedrag, foeragerende dieren en losse waarnemingen. Inzoomen vergroot de leesbaarheid.

BIJLAGE 1H - WAARNEMINGEN BESCHERMDE SOORTEN - SPREEUW

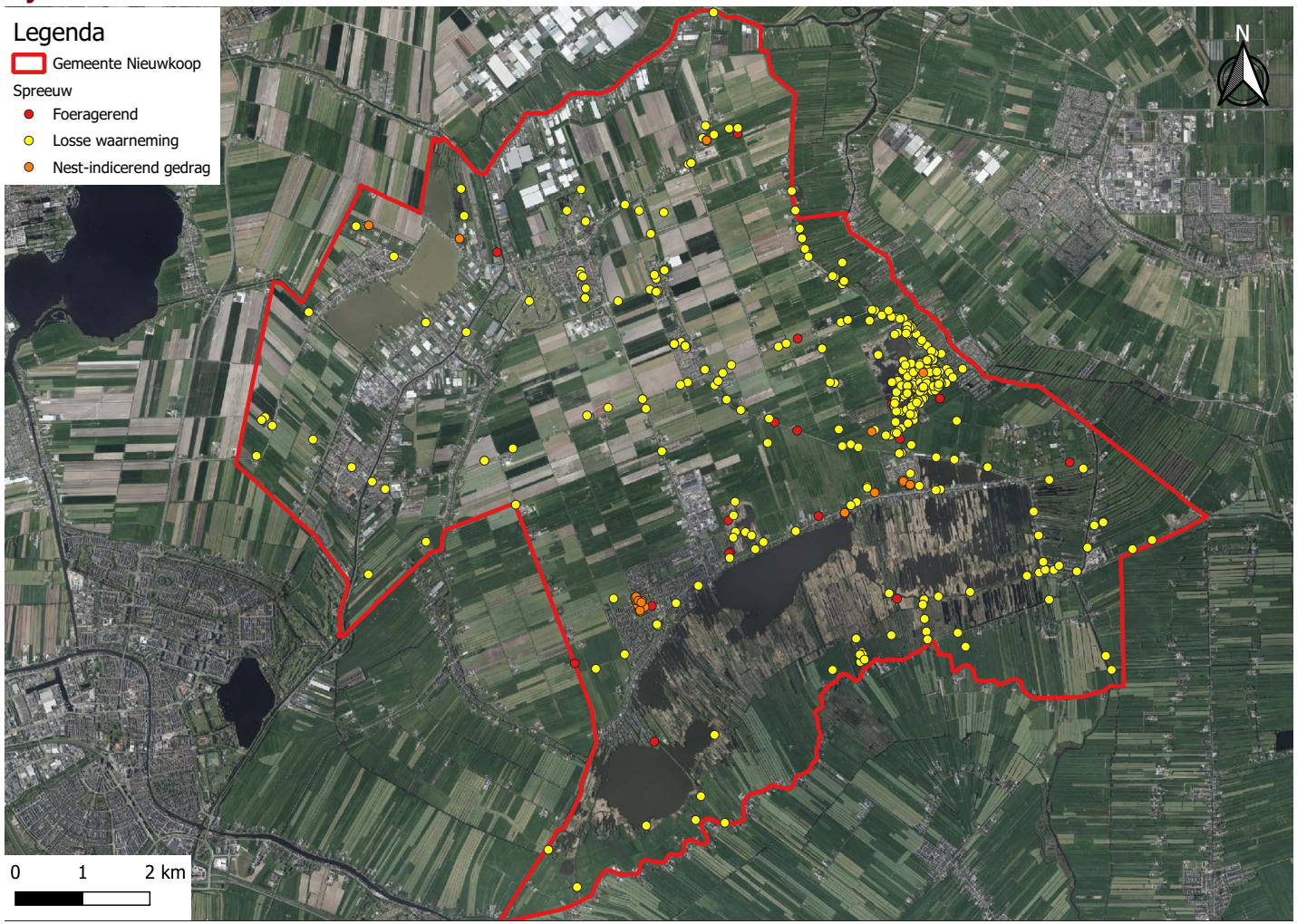

Figuur 11: kaart met waarnemingen van de spreeuw binnen de gemeente Nieuwkoop. De data in deze kaart bestaat uit alle waarnemingen van de NDFF en verblijfswaarnemingen uit eerder uitgevoerde onderzoeken. Onderscheid is gemaakt tussen nest-indicerend gedrag, foeragerende dieren en losse waarnemingen. Inzoomen vergroot de leesbaarheid.

BIJLAGE 1I - WAARNEMINGEN BESCHERMDE SOORTEN - GIERZWALUW

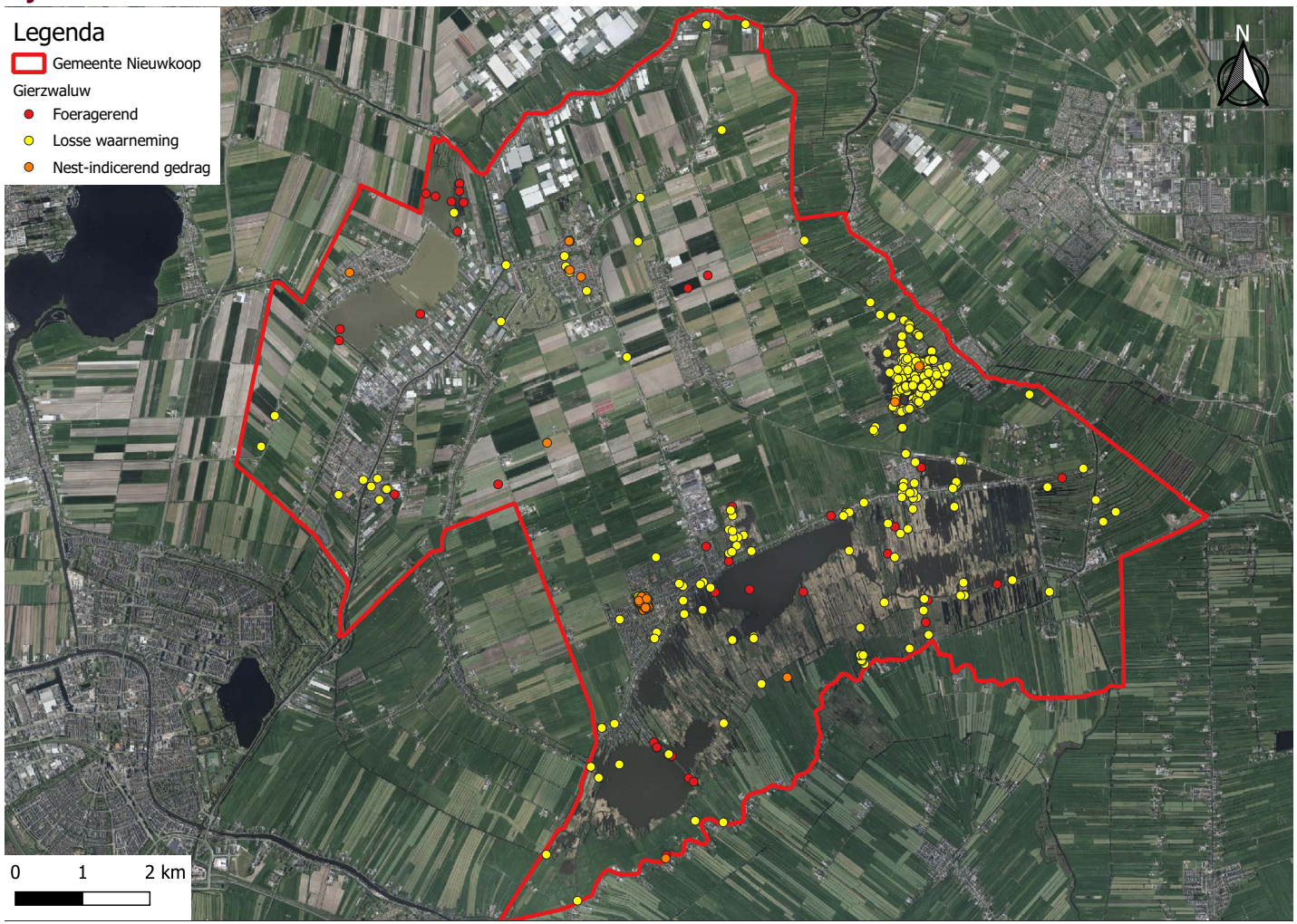

Figuur 12: kaart met waarnemingen van de gierzwaluw binnen de gemeente Nieuwkoop. De data in deze kaart bestaat uit alle waarnemingen van de NDFF en verblijfswaarnemingen uit eerder uitgevoerde onderzoeken. Onderscheid is gemaakt tussen nest-indicerend gedrag, foeragerende dieren en losse waarnemingen. Inzoomen vergroot de leesbaarheid.

BIJLAGE 1J - WAARNEMINGEN BESCHERMDE SOORTEN - HUISZWALUW

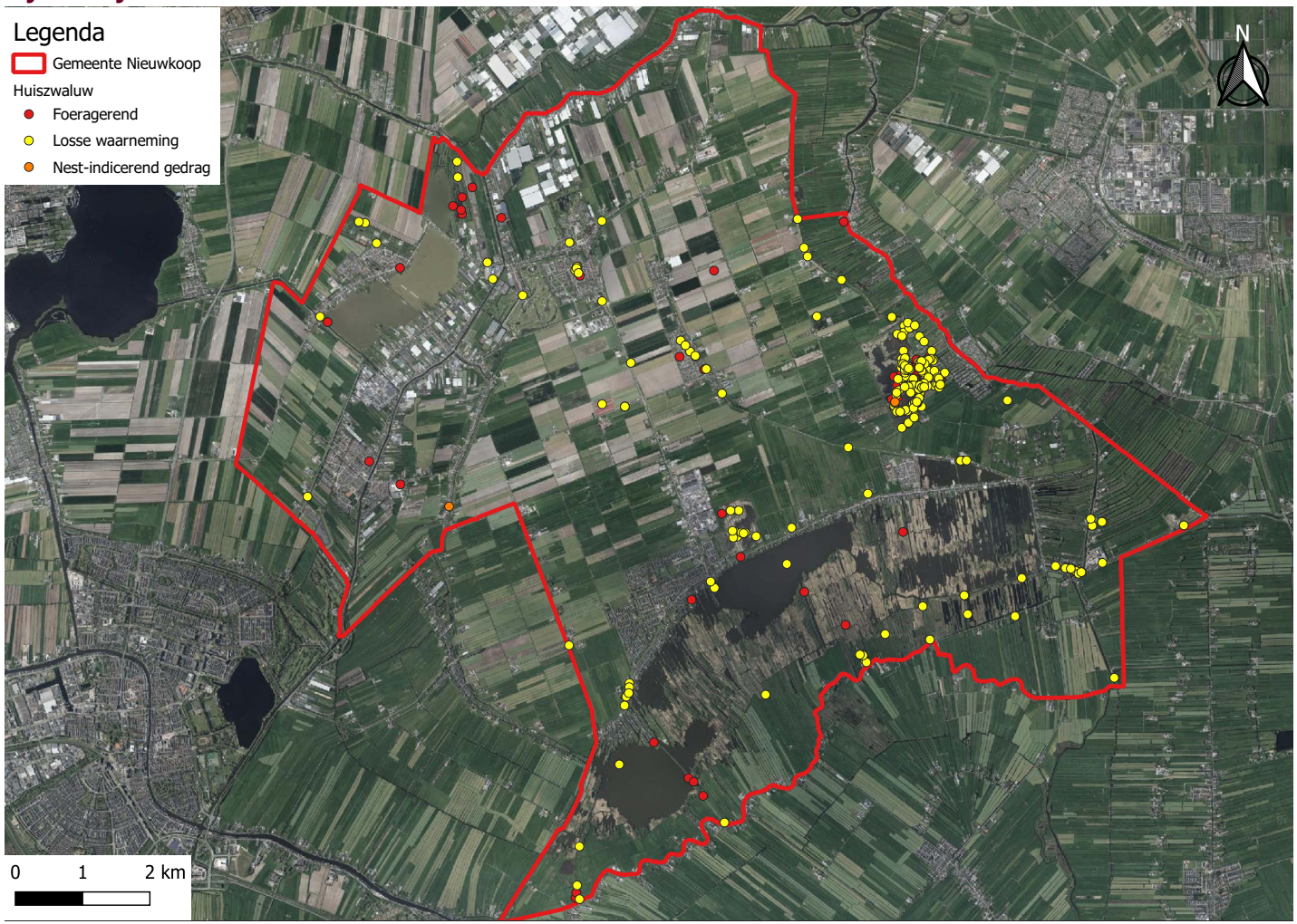

Figuur 13: kaart met waarnemingen van de huiszwaluw binnen de gemeente Nieuwkoop. De data in deze kaart bestaat uit alle waarnemingen van de NDFF en verblijfswaarnemingen uit eerder uitgevoerde onderzoeken. Onderscheid is gemaakt tussen nest-indicerend gedrag, foeragerende dieren en losse waarnemingen. Inzoomen vergroot de leesbaarheid.

BIJLAGE 2 - POTENTIEBEPALING

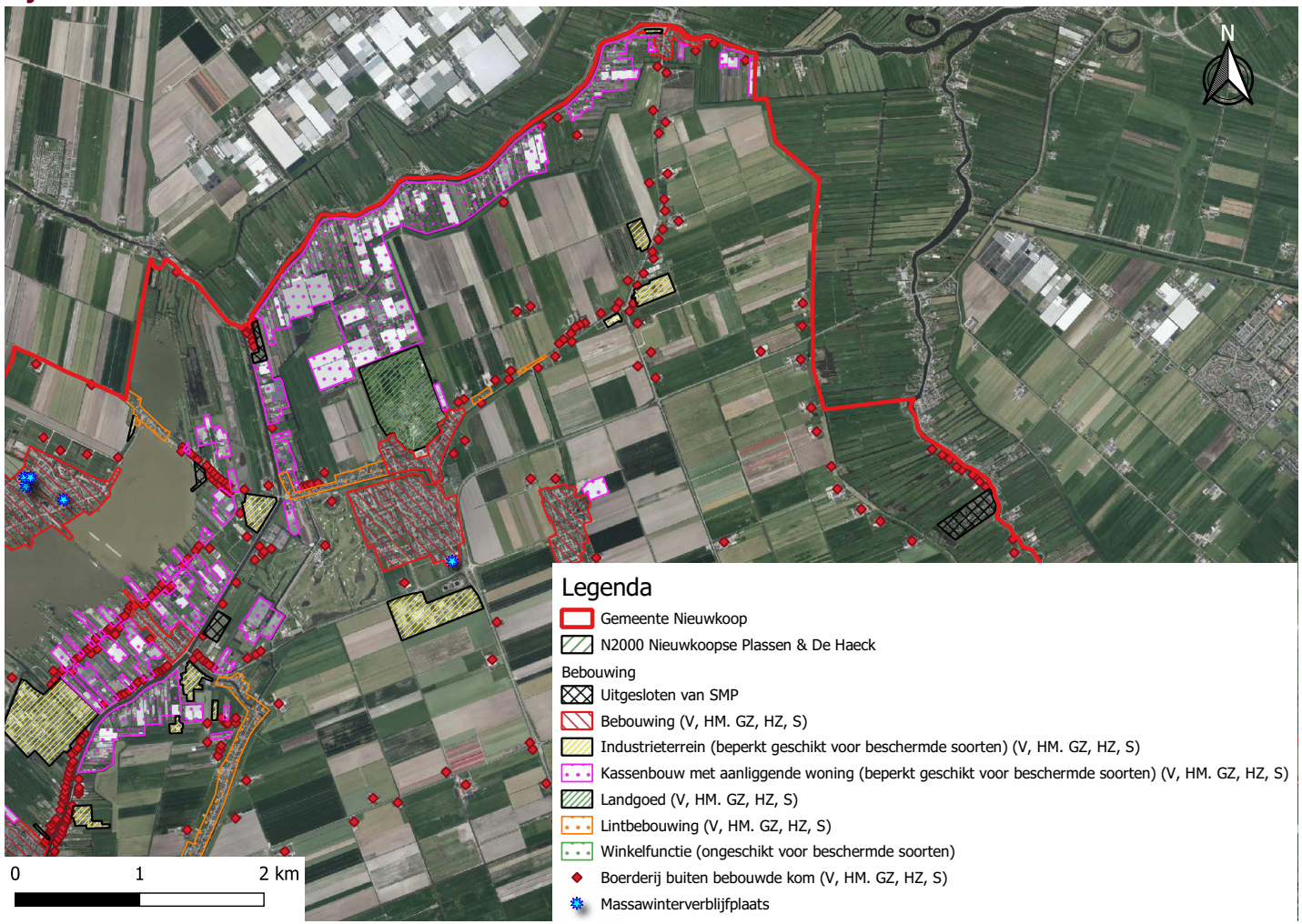

Figuur 14: Potentiebepaling van de gemeente Nieuwkoop. In groen zijn de dorpskernen aangegeven welke geschikt zijn voor de beschermde soorten. Voor de huiszwaluw betreft het voornamelijk de randen hiervan. Ook de lintbebouwing, het landgoed en woonhuizen/schuren ter plaatse van de vrijstaande boerderijen worden geschikt geacht voor de beschermde soorten. Binnen bovengenoemde eenheden is ook bebouwing aanwezig welke ongeschikt zijn voor de beschermde soorten. Gezien deze slechts sporadisch aanwezig zijn worden ze niet apart weergegeven op de tekening. Binnen de gebieden met kassenbouw en industriële functies zijn geschikte gebouwen slechts sporadisch aanwezig. De voor massawinterverblijfplaats geschikte bebouwing is gemarkeerd met een blauwe ster.

De van de SMP uitgesloten delen zijn aangegeven in het zwart. Het betreft niet vrij toegankelijke delen als campings en trailerparken. Buiten de dorpskernen zijn ook andere locaties aanwezig welke niet vrij toegankelijk zijn. Het gaat hierbij om terreinen afgesloten met bijvoorbeeld hekwerk ter plaatse van de lintbebouwingen, industrieterreinen en kassengebieden. Het landgoed mag in de avond niet worden betreden.

BIJLAGE 2 - POTENTIEBEPALING

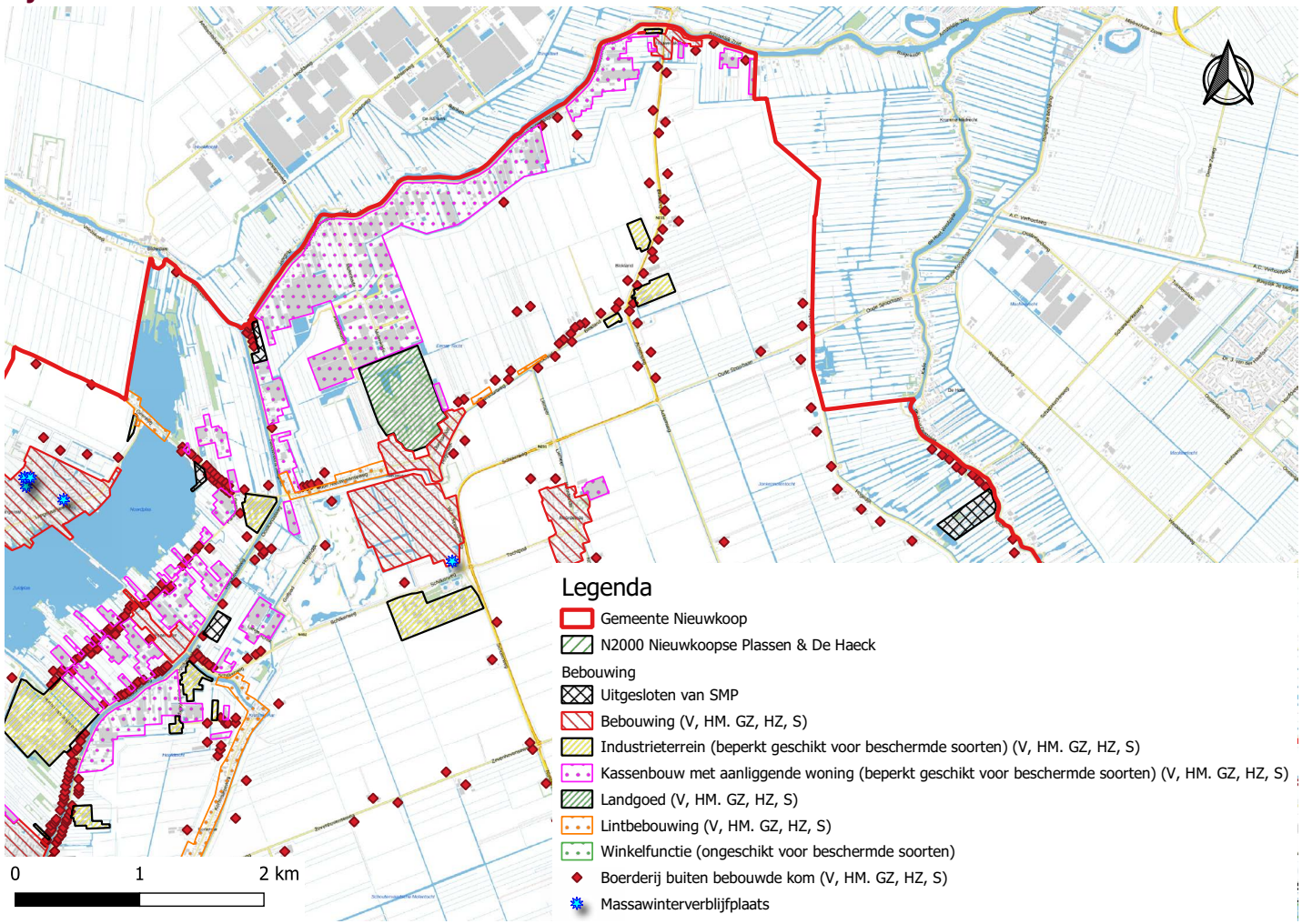

Figuur 15: Potentiebepaling van de gemeente Nieuwkoop. In groen zijn de dorpskernen aangegeven welke geschikt zijn voor de beschermde soorten. Voor de huiszwaluw betreft het voornamelijk de randen hiervan. Ook de lintbebouwing, het landgoed en woonhuizen/schuren ter plaatse van de vrijstaande boerderijen worden geschikt geacht voor de beschermde soorten. Binnen bovengenoemde eenheden is ook bebouwing aanwezig welke ongeschikt zijn voor de beschermde soorten. Gezien deze slechts sporadisch aanwezig zijn worden ze niet apart weergegeven op de tekening. Binnen de gebieden met kassenbouw en industriële functies zijn geschikte gebouwen slechts sporadisch aanwezig. De voor massawinterverblijfplaats geschikte bebouwing is gemarkeerd met een blauwe ster.

De van de SMP uitgesloten delen zijn aangegeven in het zwart. Het betreft niet vrij toegankelijke delen als campings en trailerparken. Buiten de dorpskernen zijn ook andere locaties aanwezig welke niet vrij toegankelijk zijn. Het gaat hierbij om terreinen afgesloten met bijvoorbeeld hekwerk ter plaatse van de lintbebouwingen, industrieterreinen en kassengebieden. Het landgoed mag in de avond niet worden betreden.

BIJLAGE 2 - POTENTIEBEPALING

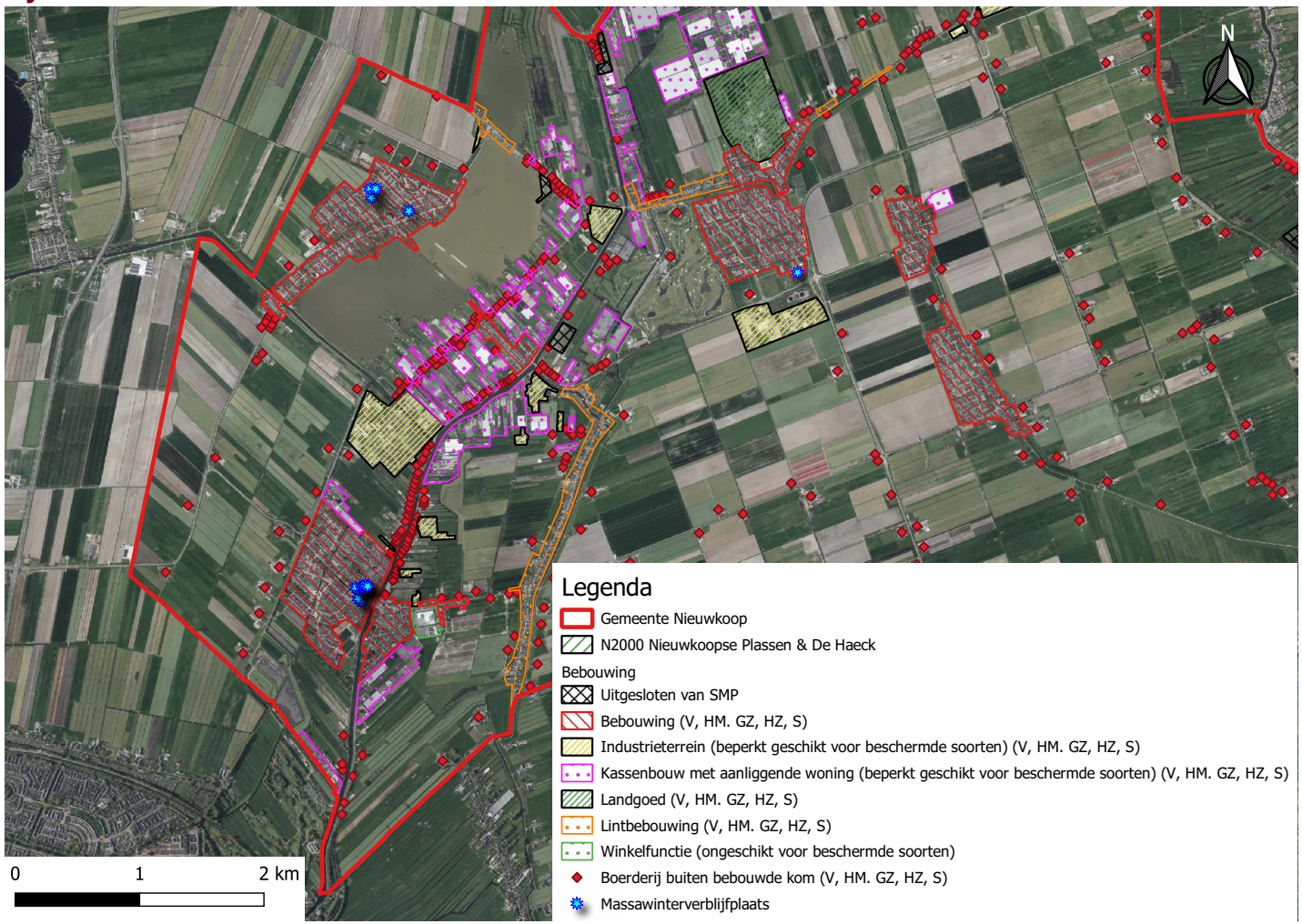

Figuur 16: Potentiebepaling van de gemeente Nieuwkoop. In groen zijn de dorpskernen aangegeven welke geschikt zijn voor de beschermde soorten. Voor de huiszwaluw betreft het voornamelijk de randen hiervan. Ook de lintbebouwing, het landgoed en woonhuizen/schuren ter plaatse van de vrijstaande boerderijen worden geschikt geacht voor de beschermde soorten. Binnen bovengenoemde eenheden is ook bebouwing aanwezig welke ongeschikt zijn voor de beschermde soorten. Gezien deze slechts sporadisch aanwezig zijn worden ze niet apart weergegeven op de tekening. Binnen de gebieden met kassenbouw en industriële functies zijn geschikte gebouwen slechts sporadisch aanwezig. De voor massawinterverblijfplaats geschikte bebouwing is gemarkeerd met een blauwe ster.

De van de SMP uitgesloten delen zijn aangegeven in het zwart. Het betreft niet vrij toegankelijke delen als campings en trailerparken. Buiten de dorpskernen zijn ook andere locaties aanwezig welke niet vrij toegankelijk zijn. Het gaat hierbij om terreinen afgesloten met bijvoorbeeld hekwerk ter plaatse van de lintbebouwingen, industrieterreinen en kassengebieden. Het landgoed mag in de avond niet worden betreden.

BIJLAGE 2 - POTENTIEBEPALING

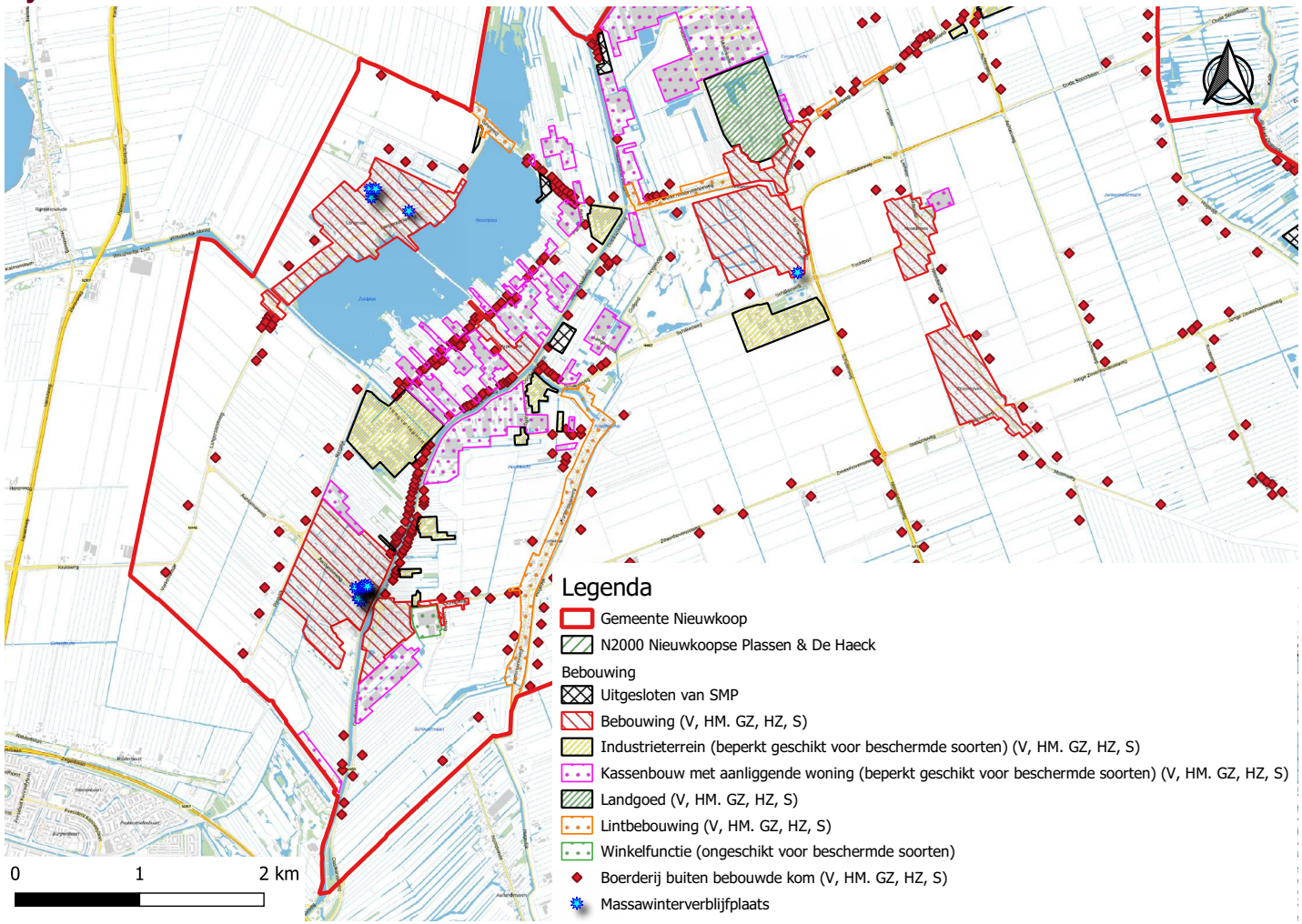

Figuur 17: Potentiebepaling van de gemeente Nieuwkoop. In groen zijn de dorpskernen aangegeven welke geschikt zijn voor de beschermde soorten. Voor de huiszwaluw betreft het voornamelijk de randen hiervan. Ook de lintbebouwing, het landgoed en woonhuizen/schuren ter plaatse van de vrijstaande boerderijen worden geschikt geacht voor de beschermde soorten. Binnen bovengenoemde eenheden is ook bebouwing aanwezig welke ongeschikt zijn voor de beschermde soorten. Gezien deze slechts sporadisch aanwezig zijn worden ze niet apart weergegeven op de tekening. Binnen de gebieden met kassenbouw en industriële functies zijn geschikte gebouwen slechts sporadisch aanwezig. De voor massawinterverblijfplaats geschikte bebouwing is gemarkeerd met een blauwe ster.

De van de SMP uitgesloten delen zijn aangegeven in het zwart. Het betreft niet vrij toegankelijke delen als campings en trailerparken. Buiten de dorpskernen zijn ook andere locaties aanwezig welke niet vrij toegankelijk zijn. Het gaat hierbij om terreinen afgesloten met bijvoorbeeld hekwerk ter plaatse van de lintbebouwingen, industrieterreinen en kassengebieden. Het landgoed mag in de avond niet worden betreden.

BIJLAGE 2 - POTENTIEBEPALING

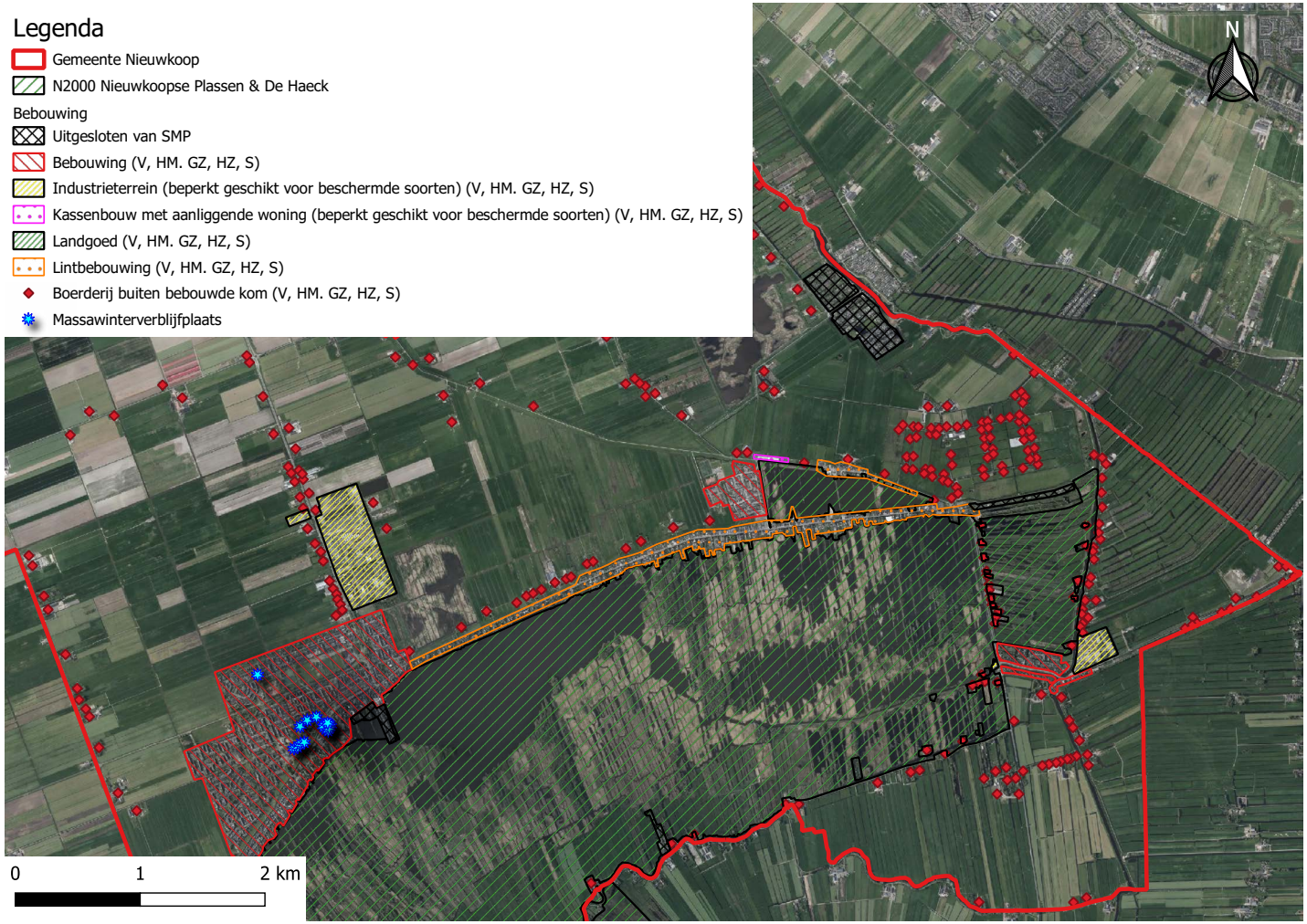

Figuur 18: Potentiebepaling van de gemeente Nieuwkoop. In groen zijn de dorpskernen aangegeven welke geschikt zijn voor de beschermde soorten. Voor de huiszwaluw betreft het voornamelijk de randen hiervan. Ook de lintbebouwing, het landgoed en woonhuizen/schuren ter plaatse van de vrijstaande boerderijen worden geschikt geacht voor de beschermde soorten. Binnen bovengenoemde eenheden is ook bebouwing aanwezig welke ongeschikt zijn voor de beschermde soorten. Gezien deze slechts sporadisch aanwezig zijn worden ze niet apart weergegeven op de tekening. Binnen de gebieden met kassenbouw en industriële functies zijn geschikte gebouwen slechts sporadisch aanwezig. De voor massawinterverblijfplaats geschikte bebouwing is gemarkeerd met een blauwe ster.

De van de SMP uitgesloten delen zijn aangegeven in het zwart. Het betreft niet vrij toegankelijke delen als campings en trailerparken. Buiten de dorpskernen zijn ook andere locaties aanwezig welke niet vrij toegankelijk zijn. Het gaat hierbij om terreinen afgesloten met bijvoorbeeld hekwerk ter plaatse van de lintbebouwingen, industrieterreinen en kassengebieden. Het landgoed mag in de avond niet worden betreden.

BIJLAGE 2 - POTENTIEBEPALING

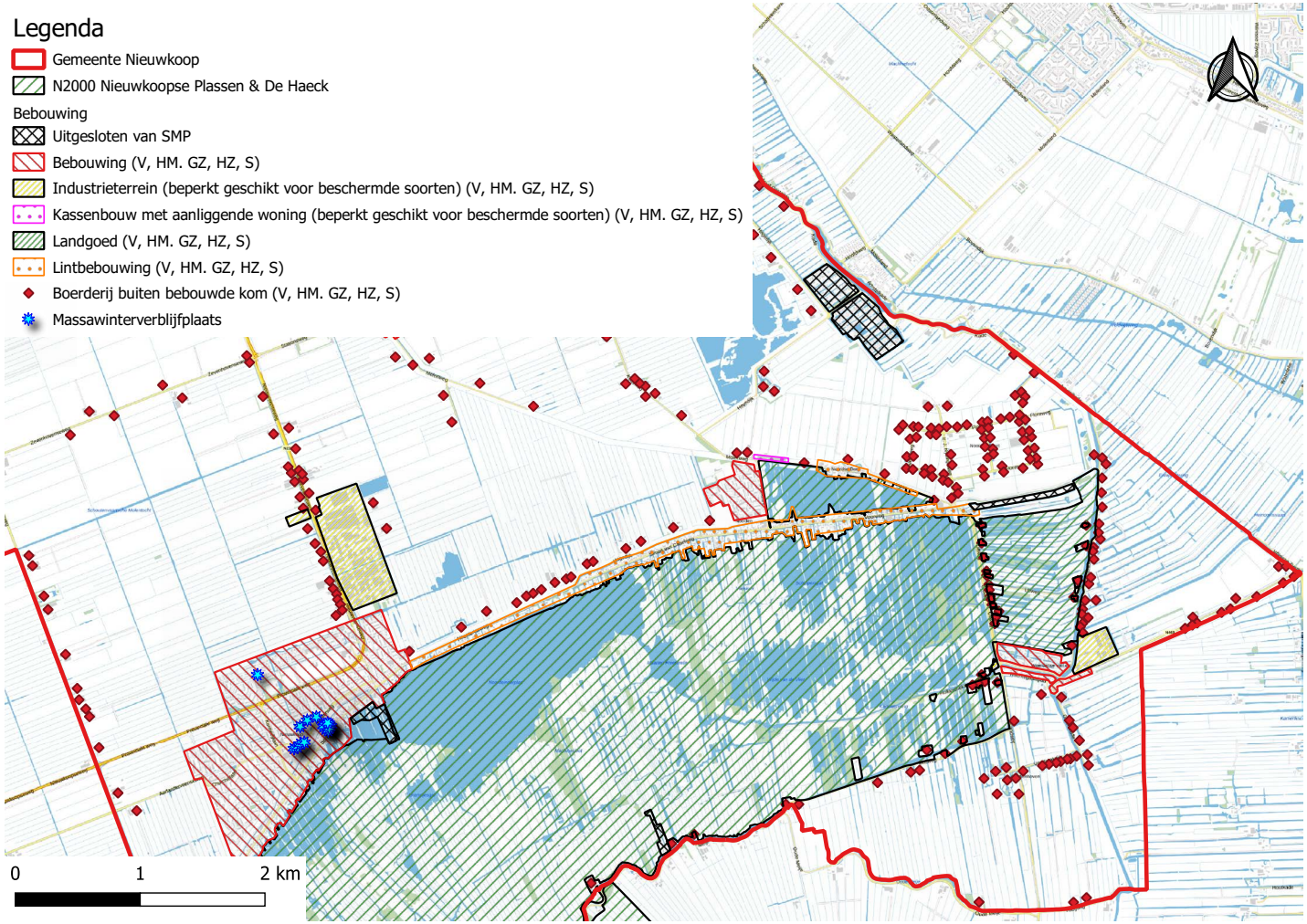

Figuur 19: Potentiebepaling van de gemeente Nieuwkoop. In groen zijn de dorpskernen aangegeven welke geschikt zijn voor de beschermde soorten. Voor de huiszwaluw betreft het voornamelijk de randen hiervan. Ook de lintbebouwing, het landgoed en woonhuizen/schuren ter plaatse van de vrijstaande boerderijen worden geschikt geacht voor de beschermde soorten. Binnen bovengenoemde eenheden is ook bebouwing aanwezig welke ongeschikt zijn voor de beschermde soorten. Gezien deze slechts sporadisch aanwezig zijn worden ze niet apart weergegeven op de tekening. Binnen de gebieden met kassenbouw en industriële functies zijn geschikte gebouwen slechts sporadisch aanwezig. De voor massawinterverblijfplaats geschikte bebouwing is gemarkeerd met een blauwe ster.

De van de SMP uitgesloten delen zijn aangegeven in het zwart. Het betreft niet vrij toegankelijke delen als campings en trailerparken. Buiten de dorpskernen zijn ook andere locaties aanwezig welke niet vrij toegankelijk zijn. Het gaat hierbij om terreinen afgesloten met bijvoorbeeld hekwerk ter plaatse van de lintbebouwingen, industrieterreinen en kassengebieden. Het landgoed mag in de avond niet worden betreden.

BIJLAGE 2 - POTENTIEBEPALING

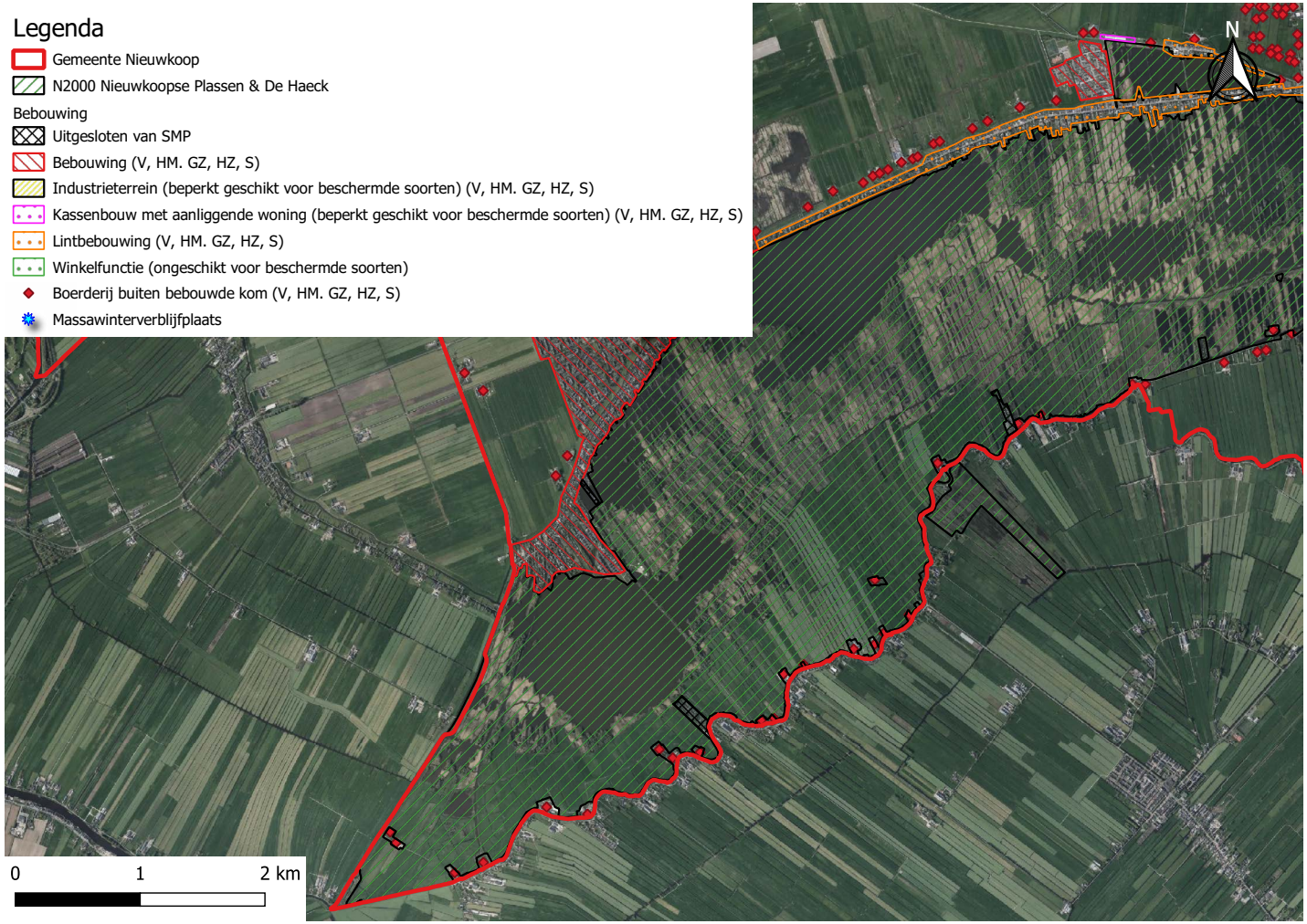

Figuur 20: Potentiebepaling van de gemeente Nieuwkoop. In groen zijn de dorpskernen aangegeven welke geschikt zijn voor de beschermde soorten. Voor de huiszwaluw betreft het voornamelijk de randen hiervan. Ook de lintbebouwing, het landgoed en woonhuizen/schuren ter plaatse van de vrijstaande boerderijen worden geschikt geacht voor de beschermde soorten. Binnen bovengenoemde eenheden is ook bebouwing aanwezig welke ongeschikt zijn voor de beschermde soorten. Gezien deze slechts sporadisch aanwezig zijn worden ze niet apart weergegeven op de tekening. Binnen de gebieden met kassenbouw en industriële functies zijn geschikte gebouwen slechts sporadisch aanwezig. De voor massawinterverblijfplaats geschikte bebouwing is gemarkeerd met een blauwe ster.

De van de SMP uitgesloten delen zijn aangegeven in het zwart. Het betreft niet vrij toegankelijke delen als campings en trailerparken. Buiten de dorpskernen zijn ook andere locaties aanwezig welke niet vrij toegankelijk zijn. Het gaat hierbij om terreinen afgesloten met bijvoorbeeld hekwerk ter plaatse van de lintbebouwingen, industrieterreinen en kassengebieden. Het landgoed mag in de avond niet worden betreden.

BIJLAGE 2 - POTENTIEBEPALING

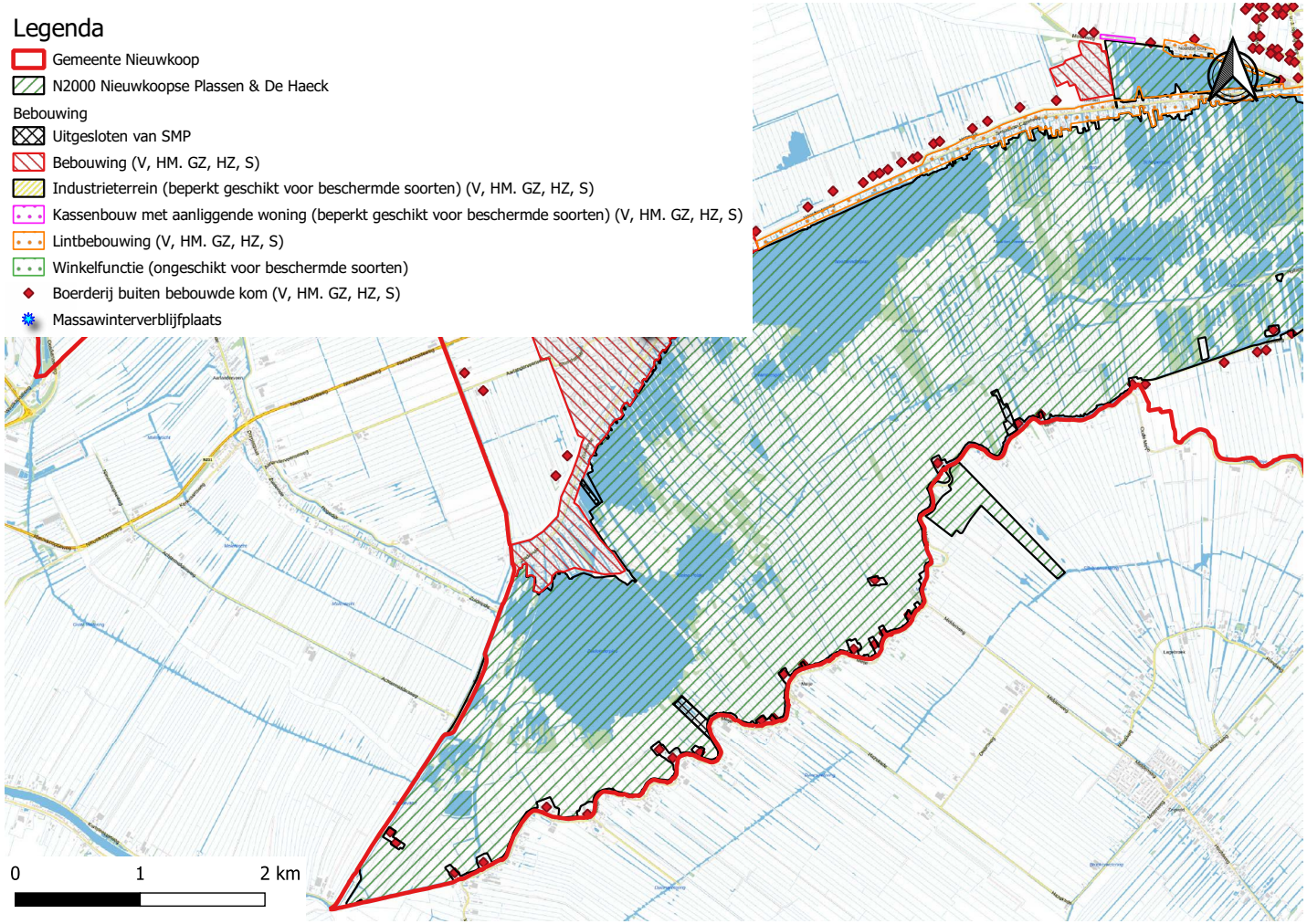

Figuur 21: Potentiebepaling van de gemeente Nieuwkoop. In groen zijn de dorpskernen aangegeven welke geschikt zijn voor de beschermde soorten. Voor de huiszwaluw betreft het voornamelijk de randen hiervan. Ook de lintbebouwing, het landgoed en woonhuizen/schuren ter plaatse van de vrijstaande boerderijen worden geschikt geacht voor de beschermde soorten. Binnen bovengenoemde eenheden is ook bebouwing aanwezig welke ongeschikt zijn voor de beschermde soorten. Gezien deze slechts sporadisch aanwezig zijn worden ze niet apart weergegeven op de tekening. Binnen de gebieden met kassenbouw en industriële functies zijn geschikte gebouwen slechts sporadisch aanwezig. De voor massawinterverblijfplaats geschikte bebouwing is gemarkeerd met een blauwe ster.

De van de SMP uitgesloten delen zijn aangegeven in het zwart. Het betreft niet vrij toegankelijke delen als campings en trailerparken. Buiten de dorpskernen zijn ook andere locaties aanwezig welke niet vrij toegankelijk zijn. Het gaat hierbij om terreinen afgesloten met bijvoorbeeld hekwerk ter plaatse van de lintbebouwingen, industrieterreinen en kassengebieden. Het landgoed mag in de avond niet worden betreden.

habitus

Over ons

Habitus is een vooruitstrevend advies- en onderzoeksbureau voor biodiversiteit en natuurwetgeving. Wij zijn als organisatie **betrokken** bij de klant. Wij zorgen door **constante ontwikkeling** van onze diensten voor verhoging van de tevredenheid van onze klanten over onze dienstverlening. Wij zijn experts met **passie** voor ons vak en zorgen voor een soepel traject door kwaliteitsdiensten te bieden. Wij helpen onze klanten met praktisch advies over biodiversiteit en beschermde soorten. Wij geloven in langdurige samenwerking met opdrachtgevers, partners en collega's op een wijze die wederzijds voordeel oplevert.

Onze missie en kernwaarden

Het is onze missie om **de biodiversiteit te beschermen en te verhogen**. Met het team van collega's werken we dagelijks in vele projecten met passie aan onze missie. Met wetgeving gerelateerde adviezen dragen we bij aan de bescherming van soorten en zo aan bescherming van biodiversiteit. Met biodiversiteitsadviezen dragen we gericht en direct bij aan het verhogen van de biodiversiteit. Onze kernwaarden zijn:

- betrokken bij onze klanten
- constante ontwikkeling van onze dienstverlening
- passie voor natuur.

Klanttevredenheid en kwaliteit

Wij staan voor de kwaliteit die we leveren. Onder kwaliteit verstaan wij de mate waarin aan de klantverwachting wordt voldaan of wordt overtroffen. De klant is dus degene die bepaalt of wij kwaliteit leveren. Onze dienstverlening wordt door klanten gemiddeld met hoger dan een acht beoordeeld. Dit geeft aan dat we een passende invulling geven aan de klantverwachting.

Wij vinden dat we in eerste instantie zelf aan de lat staan voor de te leveren kwaliteit. Om die reden hebben wij dan ook onze eigen kwaliteitseisen geformuleerd. In samenspraak met onze opdrachtgevers bepalen we de gewenste kwaliteit van een dienst.

Over ons logo

Libellen zijn prachtige insecten. Het is dan ook geen toeval dat we voor inspiratie voor ons logo geput hebben uit de fraaie en diverse vormen die de orde van libellen rijk is. Wist je bijvoorbeeld dat elke soort unieke vleugelkenmerken heeft?

De paarse kleuren zijn een combinatie van blauw (dat staat voor stabiliteit) en de energie van rood. Paars staat ook voor **passie** en wordt verder geassocieerd met kracht, waardigheid (royalty), creativiteit en ambitie.